

Årsrapport **2016**

 lederne

INNHold

.....

4	Styrets beretning 2016
12	Resultatregnskap for 2016
23	Revisors beretning for 2016
26	Region Midt-Norge
30	Region Nord
34	Region Sør
38	Region Vest
42	Region Øst
46	Region Samvirke
50	Region Olje og gass
56	Fagpolitisk avdeling
62	Utval for aluminium
64	Ledernes bransjeutvalg for vekst og attføring
66	Ledernes utvalg for samfunnsutvikling
67	Unge Lederne
70	Økonomi og medlemsregister
71	Ledernes fagjuridiske avdeling
72	Kurs og kompetanse
75	Ledernes kompetanse- og serviceutvalg
76	Markedsavdelingen
77	Kommunikasjonsarbeidet

.....

ÅRSBERETNING FOR 2016

2016 ble et år preget av nedbemanninger i Olje og Gass hvor forbundet har ca. 1/3 av sine yrkesaktive medlemmer. Allikevel hadde forbundet en medlemsvekst på totalt 141 medlemmer fordi andre regioner og bransjer øker i antall. Spennende i 2016 var det også når forbundet skulle velge ny forbundsleder. Etter 21 år som forbundsleder, gikk Jan Olav Brekke av og ble erstattet av Audun Ingvartsen på Landsmøtet i november 2016. Ingvartsen tiltrådte stillingen på heltid 1. januar 2017.

I løpet av 2016 ble regnskapet insourcet med virkning fra 1. juli og forbundet etablerte derfor egen regnskapsavdeling i forkant av overtakelsen. 1. september ble det også opprettet en markedsavdeling, foreløpig med 1 ansatt. Med det er omorganiseringen av driftsapparatet fullført og fokus flyttet seg i løpet av året fra omorganisering til optimalisering. Kostnadmessig har insourcingen ført til en kostnadsreduksjon på ca. 12 millioner kroner fra eksterne tjenester og juridisk bistand. Økningen i kostnader ved å utføre de samme oppgavene med egne ansatte har vært ca. 9 millioner kroner.

Uavhengig av insourcingen er også bemanningen på faglig politisk, Stavangerkontoret og marked styrket. Overtakelsen av regnskapet og medlemsregisteret ble gjennomført smidig og leverandøravtalen med Medlemstjenester avsluttet fra samme tidspunkt. Med dette grepet har forbundet i tillegg til reduserte kostnader også oppnådd økt nærhet til det som er meget sentrale oppgaver i organisasjonen. I og med at regnskapet og medlemsregisteret ble flyttet til Oslo, ble også revisor skiftet, fra Ernst & Youngs Stavangeravdeling til Berge & Lundal Revisjonsselskap AS i Oslo.

Det var gjennom hele året god kontroll på økonomien. Forbundet eier 3 leiligheter i Alicante i Spania som leies ut til forbundets medlemmer. Leilighetene skal leies ut til selvkost, men har fremdeles noe større kostnad enn inntekt.

Samtidig anses leilighetene som en betydelig medlemsfordel. Forbundet eier også et avdelingskontor i Stavanger, Breibakken 14, hvor det er en utleieleilighet på toppen som gir inntekt. Forbundets hovedkontor i Storgata 25, som er på 810 kvm er også eiet av forbundet. Hovedkontoret i Storgata 25 brukes også til medlemsmøter og sentrale kurs for medlemmene. Kursene og mange av møtene ble tidligere avholdt på hoteller og i leide lokaler.

Forbundet arrangerte gjennom året mange kurs og konferanser for medlemmene. Det har vært en sterk vekst i kurs og konferansetilbudet til medlemmene etter at forbundet opprettet en kurs og kompetanseavdeling i 2015.

Også i 2016 gjennomførte forbundet Norsk Ledelsesbarometer, en undersøkelse blant forbundets medlemmer gjennomført av Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) for Lederne. Dette er niende året på rad forbundet gjennomfører denne undersøkelsen, som går på lønn og utvalgte tema.

Økonomisk er resultatet for Lederne et overskudd i driftsresultat på kr. 207.125. Et resultat som er bedre enn budsjettet.

Forbundets Fond: En vesentlig del av forbundets midler er bundet opp i fond med retningslinjer for hva midlene kan benyttes til, og er unntatt fra ordinær drift. Samlet har forbundets fond nå en egenkapital på nesten 47,9 millioner kroner. Det største fondet er Interessesfondet med 30 millioner kroner som kun kan benyttes til å støtte medlemmer i arbeidskonflikt. Etter og Videreutdanningsfondet har en egenkapital på ca. 4,3 millioner kroner og benyttes til å styrke medlemmenes motivasjon og muligheter for kompetanseutvikling innen faget ledelse og teknisk utdanning og karriereutvikling som betrodd ansatt. Opplysnings og utviklingsfondet har en egenkapital på ca. 7,7 millioner kroner og benyttes til tillitsvalgt skoleing med særlig vekt på rasjonalisering, vernearbeid, produktivitet, økonomi og samarbeidsspørsmål. Det juridiske fondet på 1,9 millioner kroner skal kun benyttes til yrkesaktive medlemmers privatjuridiske bistand hos Advokatfirmaet Norman & Co. I 2016 opprettet forbundet et forsikringsfond som skal benyttes til medlemmenes obligatoriske forsikringsordninger. Forsikringsfondet er ved avleggelse av regnskapet på ca. 3,9 millioner kroner.

Medlemsutviklingen: 31. desember 2016 hadde Lederne totalt 17.452 medlemmer en netto økning på 141 medlemmer i forhold til året før. Fullt kontingentbetalende medlemmer var på samme tidspunkt 12.699 medlemmer, en netto nedgang på 72 medlemmer i denne kategorien fra året før. Årsaken til nedgangen er at mange medlemmer er blitt arbeidsledige på grunn av nedbemanninger i Olje og Gass-bransjen og ikke betaler full kontingent før de er tilbake i full jobb. Dette er derfor medlemmer som kommer tilbake som fullt kontingentbetalende når de er tilbake i full jobb. Forbundet er sterkt eksponert mot olje og gass-sektoren og nesten hvert tredje yrkesaktive medlem er i denne bransjen. Sett i lys av den kraftige nedbemanningen i sektoren er forbundet fornøyd med medlemsveksten på totalt 141 medlemmer i 2016, selv om veksten skyldes vekst i øvrige sektorer.

Styret mener at både administrasjon og tillitsvalgte samarbeider godt og i fellesskap gjør en meget god innsats som kommer medlemmene til gode.

STYRET 01.01.2015-12.11.2016

Forbundsleder: Jan Olav Brekke

Nestleder: Liv Spjeld By

Styremedlemmer:

Helge Sørum, region Samvirke

Bent Jonassen, region Øst

Annelise Grubben, region Øst.

Per Helge Ødegård, region Olje og Gass

Hallstein Tonning, region Olje og Gass

Cato Prytz, region Olje og Gass

Bjørn Gjelsten, region Vest.

Jan Roald Nysæther, region Vest.

Knut Lyngstad, region Midt-Norge.

Kjell Bogstrand, region Nord.

Werner Wernersen, region Sør.

Trond Jakobsen, ansattes representant

Simen Steigedal, observatør fra Unge Lederne.

Vararepresentanter:

Ann Marit Sletnes

Christian Pollock Fjellstad

Bjørn Iversen

Terje Herland

Audun Ingvartsen

Jan Olav Erlendsen

Kari Rørvik

Torill Tombre

Jan Ove Nortun

Anita Lervik

Leif Sundstrøm

Christen Wallekjær Olsen

STYRET 12.11.2016-31.12.2016

Forbundsleder: Audun Ingvartsen

Nestleder: Liv Spjeld By

Styremedlemmer:

Simen Steigedal, region Samvirke

Christian Pollock Fjellstad, region Øst

Nina Ekjord Øyen, region Øst.

Per Helge Ødegård, region Olje og Gass

Hallstein Tonning, region Olje og Gass

Cato Prytz, region Olje og Gass

Bjørn Gjelsten, region Vest.

Willy André Vedå, region Vest.

Knut Lyngstad, region Midt-Norge.

Anita Lervik, region Nord.

Werner Wernersen, region Sør.

Ragnar Vågen

Jana Jarosova, observatør fra Unge Lederne.

Vararepresentanter:

Marit Ringvoll

Morten Westgaard

Mette Finstad

Terje Herland

Roy Vikre

Einar Stene

Kari Rørvik

Nils Magnar Feten

Elin Roll Elgsuås

Kjell Bogstrand

Øyvind Larsen

Einar G. Mortensen

Det ble avholdt 11 styremøter i løpet av året, og det ble behandlet i alt 54 hovedsaker. 2 av styremøtene ble gjennomført pr mail.

Forbundets hovedkontor er i Storgata 25 i Oslo. I tillegg eier forbundet lokaler i Breibakken 14 i Stavanger. Forbundets postadresse er Storgata 25, 0184 Oslo. Forbundet har 133 avdelinger, som er selvstendige regnskapsmessige enheter. Avdelingene i Bergen, Stavanger og Trondheim eier egne kontorlokaler/eiendommer.

INTERN REVISJON/KONTROLL

Kontroll og revisjonsutvalget besto av: Frøde Fjellstad og Trond Nakkestad som faste medlemmer og Kjetil Bauge og Britt Wang som vara frem til forbundets Landsmøte 11. og 12. november. På Landsmøtet 12. november ble nytt Kontroll og revisjonsutvalg valg og besto ut åre av Trond Nakkestad og Britt Wang som faste medlemmer og Kjetil Bauge og Gunn Tjessem som vara. Utvalget er beskrevet i Ledernes lover § 11 under overskriften Revisjon og kontroll:

11.1 Ledernes regnskap skal revideres av offentlig godkjent revisor etter anerkjente prinsipper for god revisjonsskikk

11.2 Lederne skal i tillegg ha ett kontroll- og revisjonsutvalg som består av tre medlemmer og ett varamedlem. Utvalget skal kontrollere at landsmøte- og kongressvedtak følges, at plasseringen av Ledernes midler er forsvarlig, og at økonomistyring og kontroll er forsvarlig. Landsmøtet/kongressen kan vedta mer detaljert instruks til kontroll- og revisjonsutvalget. Utvalget kan virke som rådgivende organ på oppfordring fra forbundsstyret i saker som angår styrets mandat

11.3 Både offentlig godkjent revisor og kontroll- og revisjonsutvalg skal avgi rapport til landsmøtet/kongressen

REVISJON

Forbundets revisor var frem til 1. juli 2016 Ernst & Young v/statsautorisert revisor Tommy Lothe. Ved insourcing av regnskapet valgte forbundsstyret å si opp avtalen med revisorfirmaet Ernst & Young som hadde kontorer i Stavanger og inngikk avtale med Berge & Lundal Revisjonsselskap AS, Rosenkrantz gate 20, 0160 Oslo.

ADMINISTRASJONEN

Forbundet har 26 ansatte, totalt 25 årsverk hvor en av disse er lærling i kontorlag. I tillegg er det 2 stillinger som er valgt av forbundets Landsmøte: Forbundsleder Audun Ingvarsen og Nestleder Liv Spjeld By. Faglig politisk avdeling ledes av forbundsledelsen og har i tillegg til øvrige ansatte, 1 rådgiver og 1 konsulent.

MEDLEMMER

31.12.2016 hadde Lederne totalt 17.452 medlemmer. Dette er en netto økning på 141 medlemmer i forhold til 31.12.2015. Fullt kontingentbetalende medlemmer var på samme tidspunkt 12.669 medlemmer, en netto nedgang på 72 medlemmer i denne kategorien fra året før. Av disse var det nå 77 medlemmer som er over 67 år, men fortsatt i full stilling – og fullt kontingentbetalende. Medlemsveksten i 2017 er totalt sett positiv, men da med færre på full kontingent. Ut fra de store nedbemanningene som har vært i Olje og gass, hvor forbundet har ca. 1/3 av sine medlemmer, har forbundet så langt kommet godt gjennom denne situasjonen, delvis gjennom vekst i andre områder og bransjer. Yrkesaktive medlemsgrupper er ledende personell organisert fra blant annet følgende bransjer: Barnehager, Bygg, håndverk, anlegg og bergverk, Bryggeri og næringsmiddel, Energi og elektro, Fiskeri og havbruk, Handel, service og reise, Landbruk, IT, kommunikasjon, media, trykkerier, Luftfart, Offentlig sektor, Olje, gass og rederi, Organisasjoner og undervisning, Papir- og treindustri, Skipsverft, mekanisk, teknisk og kjemisk, Transport og bil, Vekst- og attføringsbedrifter

LEDERNES MEDLEMSFORSIKRINGER

Lederne tilbyr de aller fleste forsikringer som våre medlemmer trenger som privatpersoner, både frivillige og obligatoriske. De fleste forsikringene er frivillige, mens to ordninger er obligatoriske.

Antall medlemmer i Lederne pr status		
Status	31.12.2015	31.12.2016
Ansatt	24	29
Arbeidsavklaring	175	193
Arbeidsledig	132	170
Førtidspensjonist	350	364
Lærling	22	22
Passiv		37
Pensjonist	3517	3597
Permisjon ulønnet	35	33
Reservasjon mot adm.kont	34	32
Student	38	56
Svangerskapspermisjon	10	22
Uføretrygdet	203	198
Vanlig medlem	12712	12622
Vanlig medlem fylt 67	59	77
	17311	17452

Ledernes forsikringsordninger beskrives i hver utgave av medlemsbladet og i ulike brosjyrer til medlemmene. Hovedbrosjyren om alle forsikringene sendes ut til alle medlemmer årlig. Forbundet har i tillegg mye informasjon på hjemmesiden, som er koblet til Ledernes forsikringsside. Medlemmene kan logge inn på forbundets Min side, og er da også inne på sin forsikringsside. Her får de oversikt over sine kollektive forsikringer, og finner nå også sine forsikringsbevis, reisekort, vilkår og fakturaer.

Rådgiverne i organisasjonsavdelingen og forsikringskontorets medarbeidere informerer om forsikring på tillitsvalgsamlinger og lignende.

Ledernes forsikringskontor

Lederne har et eget team i Bafø Forsikringsmegling med nøytrale, kompetente forsikringsrådgivere, som hjelper medlemmene med de forsikringene den enkelte trenger i sin situasjon. Både ved tegning av forsikring, ved skade, og underveis. Forsikringskontoret treffes på Ledernes vanlige telefonnummer, eller på e-post forsikring@lederne.no

Kort om de obligatoriske forsikringene:

Livs- og Familieulykkesforsikring - obligatorisk

Denne forsikringen er alle medlemmene med på. Forsikringen består av:

- Dødsfallforsikring for medlem og ektefelle/samboer
- Familieulykkesforsikring for medlem, ektefelle/samboer og barn.

Mer informasjon om disse dekningene:

Dødsfallforsikring: kr 20 000. Etter fylte 67 år overtar Ledernes stønadskasse, slik at medlemmet/ ektefelle/samboer får utbetaling uansett når dødsfallet skjer.

Ulykkesforsikring: Forsikringen dekker medlem, ektefelle/samboer og barn, med forsikringssummer opp til kr 500 000, avhengig av familiesammensetning. Forsikringen dekker følgende etter ulykkeshendelser:

- Varig medisinsk invaliditet ned til 1 % medisinsk invaliditet
- Behandlingsutgifter
- Benbrudd og brannskader
- Dagpenger ved sykehusopphold
- Taxi til/fra arbeid og behandlinger
- Ombygging av bolig

Ledernepakken (tidligere kalt Livs- og Uføreforsikring) - obligatorisk med reservasjonsrett

Alle yrkesaktive medlemmer blir med i den obligatoriske Ledernepakken uten å avgi helseerklæring når de melder seg inn i Lederne. Den som ikke ønsker forsikringen, kan reservere seg ved å fylle ut et reservasjonsskjema.

Forsikringsdekninger for medlem:

- Dødsfallforsikring inntil kr 500 000
- Uføreforsikring inntil kr 400 000 ved varig arbeidsuførhet

Summene nedtrappes med alder.

Vilkåret for uføreerstatning er bedre enn markedet ved at det også dekker ved midlertidig arbeidsuførhet etter 3 år.

Uføreforsikringen opphører ved 60 år, dødsfallforsikringen ved 67 år.

Samlet pris for de to dekningene er kr 180 per måned, som medlemmet betaler for gjennom lønnstrekk sammen med kontingenten. Ca. 9 500 av Ledernes aktive medlemmer er med på denne forsikringen.

Nyhet fra 2017: Ledernepakken er utvidet med

- Kritisk sykdom-forsikring I G

Lik sum for alle alderstrinn. Forsikringen opphører ved 67 år.

Forsikringen koster fortsatt kr 180 i måneden i 2017.

Andre forsikringer

Lederne tilbyr også mange frivillige forsikringer til medlemmene og dekker med dette forsikringsbehovet for de aller fleste. Noen av forsikringene er kollektive, der Lederne er forsikringstaker og kan flytte forsikringene samlet til annet

selskap dersom dette er ønskelig. Resten av forsikringene er individuelle skadeforsikringer med individuell prising og avtaleforhold direkte mellom medlem og forsikringsselskap.

De frivillige kollektive forsikringene er:

- Dødsfallforsikring
- Uføreforsikring (engangsutbetaling)
- Uførerente (månedlig utbetaling)
- Ulykkesforsikring
- Kritisk sykdom-forsikring
- Helseforsikring
- Barneforsikring
- Innboforsikring
- Reiseforsikring
- Inntektsforsikring

De individuelle skadeforsikringene dekker:

- Bil
- Hus
- Hytte
- Båt
- Verdisak
- MC
- Moped
- Snøscooter
- Hund, katt, hest
- Tilhenger
- Campingvogn
- Bobil
- Veteranbil
- Traktor

Pr. 31.3.2017 har medlemmene:

- 9 786 frivillige kollektive medlemsforsikringer
- 13 700 obligatoriske medlemsforsikringer

I tillegg har 1 500 medlemmer individuelle skadeforsikringer på Lederne-avtalen i Tryg med samlet årspremie på 20,1 millioner.

Forsikringsleverandørene

Bafo Forsikringsmegling gjennomførte et omfattende anbud på alle medlemsforsikringene med virkning fra forsikringsåret 2016. Det ble skarp kniving mellom selskapene for å levere det mest attraktive tilbudet. Etter finalerunder og en helhetsvurdering valgte Forsikringsutvalget Tryg som leverandør av individuelle skadeforsikringer og de fleste kollektive skadeforsikringene, og Storebrand som leverandør av livsforsikringene. Inntektsforsikring leveres av AmTrust International. Flere nye forsikringstilbud er kommet fra 2016, aldersgrenser er økt og forsikringssummer er forbedret.

MEDLEMSFORDELER

I tillegg til avtaler og overenskomster om lønns og arbeidsforhold med andre organisasjoner og enkeltbedrifter, har Lederne en rekke private medlemsordninger. Disse består blant annet av forsikringer som er fremforhandlet og organisert av Ledernes samarbeidspartner – Bafo Forsikringsmegling. Forbundets administrasjon fremforhandler avtalte rabatter på hotellovernatting, flyreiser, bensin, strøm etc. I tillegg eier forbundet 3 leiligheter i Spania hvor medlemmene disponerer disse til en lavere leie enn markedspris. Også juridisk bistand, hjelp til utforming av lokale avtaler og sosialt ledernetverk er vesentlige medlemsfordeler. Forbundet har i tillegg til juridisk bistand i arbeidsforholdet, også privatjuridisk bistand til medlemmene. Den privatjuridiske ordningen er et samarbeid med advokatfirmaet Normann & co. Lederne har også en god kompetansebyggende kursplan i tillegg til at medlemmer kan søke om inntil 30.000 kroner i støtte til egen utdanning fra E&V-fondet. I tillegg har forbundet en solid opplæring av tillitsvalgte gjennom OU-fondet, dette gir mange medlemmer god bistand lokalt i bedriftene. Forbundet yter også medlemmene støtte under arbeidsledighet. Forbundet har også begravellesbidrag, julebidrag og utbetaling ved 30 års medlemskap. Og pensjonsrådgivning gjennom et samarbeid med Erik Stenberg og rådgivningsselskapet Gabler Steenberg & Plahte, som tilbyr seniorrådgivning. Fullstendig oversikt over medlemsordningene finnes på www.lederne.no.

FORHANDLINGER 2016

En av forbundets hovedoppgaver er forhandlinger med både lokale og sentrale aktører i arbeidslivet. I 2016 ble Lederavtalene med NHO og Hovedorganisasjonen Virke oppdatert. Samtidig var forbundet i forhandlinger på Sokkeloverenskomsten, KS, Specter og en lang rekke øvrige avtaler. Alle forhandlinger ble gjennomført uten konflikter.

TVISTESAKER

2016 var det rekordmange saker som hovedsakelig skyldtes omstillingene i olje og gass-sektoren. Det ble ført 11 saker for domstolene og en sak for Arbeidsretten. En av sakene var på vegne av et medlem i Posten, hvor arbeidsgiver hadde vunnet i tingretten og saken var anket inn til lagmannsretten. Her vant vårt medlem, men arbeidsgiver anket til Høyesterett. (1 mars 2017 vant medlemmet også i Høyesterett og ble tilkjent saksomkostninger).

DRIFT OG ØKONOMI

2016 var også denne gangen preget av at forbundet har en stabil økonomisk situasjon. Lederne har i løpet av året hentet inn mange sentrale oppgaver som tidligere var satt ut til eksterne leverandører. Avtalen med Medlemstjenester på Bryne ble avsluttet 30. juni 2016. Og forbundet håndterte etter dette disse oppgavene selv. Denne avtalen alene hadde en kostnad for forbundet på ca. 8 millioner kroner pr år. De større eksterne leverandørene som forbundet fremdeles har avtaler med er Arbeidslivsinstituttet som utfører forskning og medlemsundersøkelser, Redink produserer medlemsbladet, Klapp media hadde websidene, men disse ble i løpet av året overført til Redink. Gambit og Attention Reklamebyrå AS bisto i markedsarbeidet, Bafo forsikringsmegling håndterte forbundets forsikringer. Advokatfirmaene Normann & Co og Hodneland & Co utfører juridiske tjenester. Compendia leverer medlemssystemet. Totalt har forbundet ca. 70 større og mindre leverandøravtaler. Samarbeidet med alle leverandørene fungerer godt. Driftsoppgaven i 2016 fokuserte på omstilling til egne avdelinger og å optimalisere spillet mellom disse. Det var naturligvis også dette året et sterkt fokus på å overholde budsjetter og ha full oversikt over forbruk til enhver tid, noe forbundet lyktes godt med.

Kontantstrømoppstillingen viser endring i beholdningen av bankinnskudd i perioden.

Netto økning i bankbeholdning er kr. 3.106.994 for driften totalt sett.

Finansiell risiko; Forbundet har moderat eksponering for finansiell risiko, hvor plasseringen av forbundets midler hovedsakelig er i eiendom eller rene bankinnskudd. Det er utlån til ansatte på samlet kr. 1.483.973. En nedgang på kr.244.444 fra året før.

Forbundet besitter totalt 5 eiendommer som også inkluderer 3 leiligheter i Spania. Hovedkontoret er sentralt i Oslo, i tillegg har forbundet et Avdelingskontor i Stavanger med en leilighet inkludert i bygningen. Leiligheten er leiet ut. I Oslo har det vært en langvarig stigning i verdien på tilsvarende eiendommer. I Stavanger er markedet noe tilbake.

Kredittrisiko: Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, eller ikke eksisterende da forbundets utestående i all hovedsak er kontingent som ikke er innbetalt for kommende kalendermåneder.

Likviditetsrisiko: Forbundets likviditet er meget god, med 67,5 millioner kroner i rene bankinnskudd.

Driftsresultatet viser et overskudd på kr. 207.125.- Avkastningen på plasseringene (netto finansposter) viser et overskudd på kr. 258.023.- (da er det fratrukket overføring til fondene). Totalt gir dette et årsresultat for Lederne på kr. 465.148.- i overskudd.

DISKRIMINERING

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Forbundet arbeider aktivt og målrettet for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig. For arbeidstakere eller arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver.

ARBEIDSMILJØET

Arbeidsmiljøet har vært stabilt og samtidig i endring på grunn av omorganiseringen i driftsapparatet. (Fra outsourcing til insourcing av oppgaver). I løpet av året ble det ansatt en del nye og enkelte har fått endringer i oppgaver. Gjennom 2016 ble det også arbeidet med teamutvikling i samarbeid med 2 eksterne selskaper, «Solid Utvikling» og EBS. Totalt har sykefraværet vært på 5,9 prosent for hele 2016. Det har vært 4 langtids-sykemeldinger, hvor en av disse var 100 % gjennom det meste av året. Ved årsslutt var langtids-fraværet redusert til en 20% langtids sykmelding.

DET YTRE MILJØ

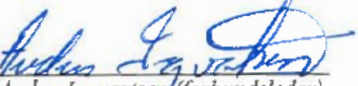
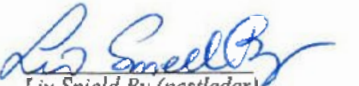
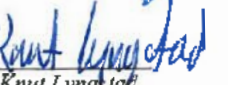
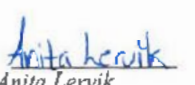
Virksomheten baseres på hovedkontor, regionskontorer og hjemmekontorer. For mange av de ansatte er det omfattende reisevirksomhet. Forbundets kontorvirksomhet har organisert papirgjenvinning, og leverer utgatte/utslitte gjenstander på miljøstasjon (er) til destruksjon og gjenvinning. Virksomheten ønsker å være minst mulig belastende for det ytre miljø.

AVSLUTNING

Kompetanse er viktig for ansatte i ledende stillinger og forbundet vil fortsatt ha et godt tilbud til medlemmene gjennom kursvirksomheten. Forbundet ønsker også å satse på å kunne tilby ledere i offentlig sektor en uavhengig lederorganisasjon som støttespiller og nettverksbygger. «Norsk ledelsesbarometer» og forskning på lederrollen er også et satsningsområde hvor forbundet ønsker å legge forholdene til rette for bedre vilkår i medlemmenes arbeidssituasjon.

Styret takker alle tillitsvalgte, administrasjonen og forbundets ansatte for solid innsats i 2016.

Oslo 10. mai 2017

 Audun Ingvarsen (forbundsleder)	 Liv Spjeld By (nestleder)	 Simen Steigedal
 Knut Lyngstad	 Anita Lervik	 Per Helge Ødegård
 Hallstein Tønning	 Ragnar Vågen	 Bjørn Gjølsten
 Nina Ekjorud Øyen	 Christian Pollock Fjellstad	 Willy André Vedå
		 Cato Prytz
		 Kjetil Haave (daglig leder)

RESULTATREGNSKAP			
LEDERNE			
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2016	2015
Salgsinntekt	1	93 521 582	88 647 538
Annen driftsinntekt		3 530 727	5 276 654
Sum driftsinntekter		97 052 309	93 924 192
Lønnskostnad	2, 6	30 245 094	27 923 449
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	2 166 681	1 810 291
Annen driftskostnad	2	64 433 409	64 151 946
Sum driftskostnader		96 845 184	93 885 686
Driftsresultat		207 125	38 505
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen finansinntekt	9	420 268	730 962
Annen finanskostnad	7, 9	162 245	807 619
Resultat av finansposter		258 023	-76 657
Ordinært resultat		465 148	-38 152
Årsresultat	10	465 148	-38 152
OVERFØRINGER			
Avsatt til annen egenkapital		465 148	-38 152
Sum overføringer		465 148	-38 152

A.H.
 S.B.
 R.V.
 C.F.
 S.
 R.R.L.
 E.P.
 J.T.
 P.H.
 W.A.
 A.L.
 W.V.
 B.G.
 N.E.P.

LEDERNE

SIDE 2

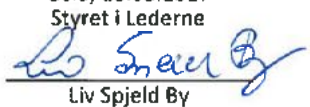
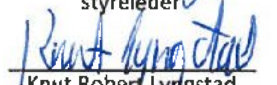
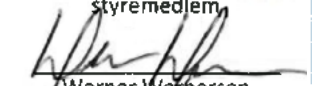
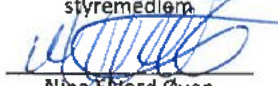
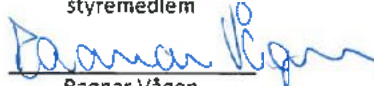
BALANSE			
LEDERNE			
EIENDELER	Note	2016	2015
ANLEGGSMIDLER			
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	3	36 014 868	37 663 127
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	2 067 443	397 385
Sum varige driftsmidler		38 082 310	38 060 512
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Andel Nordens Hus		1 000	1 000
Pensjonsmidler	6	5 920 389	3 986 854
Andre langsiktige fordringer	5	1 483 973	1 728 417
Sum finansielle anleggsmidler		7 405 362	5 716 271
Sum anleggsmidler		45 487 672	43 776 782
ØMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer		5 946 316	5 545 751
Andre kortsiktige fordringer	11	5 380 830	2 804 955
Sum fordringer		11 327 146	8 350 706
INVESTERINGER			
Markedsbaserte aksjer	7	205 042	229 120
Sum investeringer		205 042	229 120
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4, 8	67 486 850	64 379 856
Sum omløpsmidler		79 019 038	72 959 682
Sum eiendeler		124 506 710	116 736 465

B.G.
 E.P.
 A.H.
 S.B.
 R.V.
 C.F.
 S.
 R.R.L.
 J.T.
 W.A.
 P.H.
 A.L.
 W.V.
 N.E.P.

LEDERNE

SIDE 3

BALANSE			
LEDERNE			
EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2016	2015
EGENKAPITAL			
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	10	58 419 126	57 934 047
Sum opptjent egenkapital		58 419 126	57 934 047
Sum egenkapital		58 419 126	57 934 047
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSE			
Andre avsetninger for forpliktelser	8	47 880 259	43 633 349
Sum avsetning for forpliktelser		47 880 259	43 633 349
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		11 691 437	9 156 753
Skyldig offentlige avgifter		2 242 879	1 913 828
Annen kortsiktig gjeld	11	4 273 009	4 098 488
Sum kortsiktig gjeld		18 207 325	15 169 069
Sum gjeld		66 087 585	58 802 418
Sum egenkapital og gjeld		124 506 710	116 736 465

Oslo, 10.05.2017			
Styret i Lederne			
			
Audun Arne Ingvarsen	Liv Spjeld By	Anita Birgitte Bakkeland Lervik	
styreleder	nestleder	styremedlem	
			
Knut Robert Lyngstad	Bjørn Gjertrud Gjelsten	Per-Helge Ødegård	
styremedlem	styremedlem	styremedlem	
			
Hallstein Tønning	Asulv Cato Prytz	Werner Wørhersen	
styremedlem	styremedlem	styremedlem	
			
Christian Pollock Fjellstad	Nina Ekjord Øyen	Simen Steigedal	
styremedlem	styremedlem	styremedlem	
			
Ragnar Vågen	Villy Andre Vedå	Kjetil Erling Haave	
styremedlem	styremedlem	daglig leder	

LEDERNE

SIDE 4

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2016

LEDERNE

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

INNTEKTER

Inntektsføring skjer i hovedsak etter kontantprinsippet. Korrigering gjøres for forventet innbetalt fra kunder og medlemmer.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrasket avskrivninger og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid dersom de har en levetid på over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. For øvrige kundefordringer utføres en uspesifisert avsetning for å dekke forventet tap på krav.

PENSJONER - YTSELSESORDNING

Pensjonsforpliktelser finansiert over driften (ytelsesbaserte pensjonsordninger) vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Ved estimatavvik anvendes en korridorløsning. Estimatavvik som overstiger 10% av det høyeste av forpliktelse og verdier amortiseres over gjennomsnittlig opptjeningsstid. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrasket i netto pensjonsforpliktelser i balansen.

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn.

KORTSIKTIGE PLASSERINGER

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2016

LEDERNE

Note 1 Salgsinntekter

Pr. Virksomhetsområde	2016	2015
Kontingentinntekter	-70 777 526	-64 995 555
Avdelingskontingent direkte	-168 261	-347 796
Etter- og videreutdanningsfond	-14 440 161	-15 487 217
Opplysnings- og utviklingsfond	-4 093 284	-3 980 994
Forsikring Bafo	-4 036 374	0
Boksalg Ledelsesmodellen	-5 976	-20 201
Juridisk Fond	0	-3 815 775
Sum	-93 521 582	-88 647 538

Note 2 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader	2016	2015
Lønninger	22 664 007	19 527 845
Arbeidsgiveravgift	4 008 311	3 463 099
Pensjonskostnader	3 012 197	4 584 834
Andre ytelser	560 580	347 671
Sum	30 245 094	27 923 449

Selskapet har i 2016 sysselsatt 30 årsverk.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Forbundsleder
Lønn	1 091 582	1 220 363
Pensjonskostnader	273 654	449 634
Annen godtgjørelse	58 203	72 691
Sum	1 423 439	1 742 688

Daglig leder og Forbundsleder har ikke avtaler i forbindelse med opphør eller endring av ansettelsesforhold/verv.

Godtgjørelse til medlemmer av forbundsstyret var kr 3 500 per møte i 2016.

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar til Ernst & Young AS i 2016 utgjør kr 211 250. I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 64 688 inkl. mva. Av dette er kr 81 250 inkl. mva. fakturert i 2015.

Kostnadsført revisjonshonorar til Berge & Lundal Revisjonsselskap AS i 2016 utgjør kr 50 000 inkl. mva.

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2016

LEDERNE

Note 3 Anleggsnote

	Driftsløsøre og inventar	Bygninger og annen eiendom	Tomt Breibakken	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2016	1 190 249	39 211 138	2 000 000	42 401 387
Tilgang kjøpte driftsmidler	2 188 480	0	0	2 188 480
Avgang solgte driftsmidler	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	3 378 729	39 211 138	2 000 000	44 589 867
Akk. avskrivninger 31.12.2016	1 311 286	5 196 270	0	6 507 556
Bokført verdi per 31.12.2016	2 067 443	34 014 868	2 000 000	38 082 311

Årets avskrivninger 518 422 1 648 259 0 2 166 681

Økonomisk levetid 3-10 23-25
Avskrivningsplan Lineær Lineær

Anleggsmidlene er fordelt som følger:

	2016	2015
Tomt Breibakken	2 000 000	2 000 000
Bygning og inventar Breibakken 14	6 801 498	7 273 924
Kontorlokale Storgata 25	21 949 696	21 238 472
Leiligheter i Spania	7 331 117	7 648 116
Sum	38 082 311	38 160 512

Note 4 Bankinnskudd

Bankinnskuddene er fordelt som følger:

	2016	2015
DNB, bankinnskudd	39 776 223	37 298 479
DNB, bundet skattetrekkkonto	1 373 515	1 096 317
Rygge-Våler Sparebank (Sparebank1 Østfold Akershus)	26 247 398	25 967 988
Bankinnskudd Spania	89 714	17 072
Sum	67 486 850	64 379 856

Note 5 Lån til nærstående parter og privatpersoner

Andre fordringer	2016	2015
Totale utlån	1 483 973	1 728 417

Lederne har 2 utlån per 31.12.2016 til to ansatte.

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2016

LEDERNE

Note 6 Ytelsespensjon

Forbundet har kollektiv pensjonsordning, som omfatter 26 ansatte samt 14 pensjonister i forbundet. Ordningen gir rett til definerte framtidige ytelser som i hovedsak er avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Ordningene er ytelsesplaner, noe som betyr at forbundet har det økonomiske ansvaret for pensjonsytelsen. Ved regnskapsføring er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er hensyntatt. Planendringer og estimatavvik amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode. Ordningen er finansiert ved fondsoppbygging i et forsikringsselskap (Storebrand Livsforsikring).

Beregning av årets pensjonskostnad:	2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 354 544	3 322 285
Netto rentekostnad	1 365 710	1 197 052
Avkastning på pensjonsmidler	-1 132 017	-908 792
Resultatført aktuariell gevinst	612 570	1 001 721
Administrasjonskostnader	32 998	29 831
Årets pensjonskostnad ytelsesbasert pensjonsordning	4 233 805	4 642 097

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler:	2016	2015
Brutto pensjonsforpliktelse	52 590 183	50 894 787
Virkelig verdi pensjonsmidler	-48 600 000	-48 652 000
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-9 910 572	-6 772 816
Netto pensjonsforpliktelse	-5 920 389	-4 530 029
Andre endringer	0	543 175
Balanseført pensjonsforpliktelse	-5 920 389	-3 986 854

Endring i forpliktelsen:	2016	2015
Netto pensjonsforpliktelse 1.1.	-4 530 030	-4 264 500
Resultatført pensjonskostnad	4 233 805	4 642 097
Premiebetalinger	-5 294 275	-4 508 276
Andre bevegelser i perioden	-329 890	-399 351
Netto balanseført pensjonsforpliktelse 31.12.	-5 920 390	-4 530 030

Ved beregning av pensjonskostnaden og netto pensjonsforpliktelse er følgende forutsetninger lagt til grunn:	2016	2015
Diskonteringsrente	2,60 %	2,70 %
Avkastning på pensjonsmidler	3,30 %	3,30 %
Lønnsvekst	2,50 %	2,50 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %
G-regulering	2,25 %	2,25 %

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2016

LEDERNE

Note 7 Markedsbaserte verdipapirer

Omløpsmidler	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Balanseført verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norden og Baltikum	1 600 000	205 042	205 042
Storebrand ASA (*)	0	79 011	0
Sum	1 600 000	284 053	205 042

(*) Vurdert til anskaffelseskost, da anskaffelseskost er lavere enn markedsverdi.

Note 8 Avsetning for forpliktelser

	Avsetning 31.12.15	Mottatt	Brukt	Avsetning 31.12.16
OU-fond	8 421 836	4 074 703	4 773 252	7 723 287
EV-fond	4 200 300	14 440 161	14 266 547	4 373 913
Interessefond	30 000 000	19 931	19 931	30 000 000
Juridisk fond	1 011 214	3 834 075	2 959 875	1 885 414
Forsikringsfond	0	3 897 646	0	3 897 646
Sum	43 633 349	26 266 516	22 019 605	47 880 260

Opplysnings- og Utviklingsfondet	2016	2015
Mottatte midler (driftsinntekt)	4 074 703	3 980 994
Kurskostnader	-2 276 500	-1 592 044
Administrasjonskostnader	-1 222 411	-1 194 298
Andre kostnader	-1 274 341	-1 727 520
Netto finanskostnader	0	41 639
Årets overskudd/underskudd	-698 549	-491 229

Etter- og Videreutdanningsfondet	2016	2015
Mottatte midler	14 440 161	15 487 217
Stønader	-4 301 365	-4 087 387
Stipend/kurskostnader	-4 265 123	-3 007 769
Administrasjonskostnader	-4 332 048	-4 646 165
Andre kostnader	-1 368 011	-2 352 882
Netto finanskostnader	0	31 116
Årets overskudd/underskudd	173 614	1 424 130

Interessefondet	2016	2015
Administrasjonskostnader	0	-500 000
Andre kostnader inkl. streikebidrag	-610	0
Renteinntekter utlån	0	3 244
Renteinntekter bank	0	539 916
Annen finansiell inntekt	20 541	57 280
Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	0	-16 581
Tilbakeføring i henhold til vedtak i kongress*	-19 931	-83 859
Årets overskudd/underskudd	0	0

* Kongressen har vedtatt at Interessefondets størrelse skal være kr 30 000 000 og midler er overført til administrasjonen i henhold til dette.

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2016

LEDERNE

Eiendeler i Interessecfondet

Innskudd i Rygge-Våler Sparebank1	26 247 398	25 967 988
Fordring på ansatte og medlemmer	1 483 973	1 728 417
Investeringer	205 042	229 120
Mellomværende Administrasjonsfondet	2 063 587	2 074 475
Sum eiendeler i Interessecfondet	30 000 000	30 000 000

Egenkapital / gjeld Interessecfondet

Egenkapital Interessecfondet	30 000 000	30 000 000
------------------------------	------------	------------

Juridisk fond

Mottatte midler	3 834 075	3 815 775
Kostnader juridisk bistand	- 2 959 875	-2 804 561
	874 200	1 011 214

Note 9 Poster som er slått sammen i regnskapet

Annen finansinntekt	2016	2015
Renteinntekt bankinnskudd og utlån	-397 851	-663 432
Annen finansinntekt	-22 417	-67 530
Sum annen finansinntekter	-420 268	-730 962

Finanskostnader	2016	2015
Finansposter overført fond	0	656 612
Annen rentekostnad	135 497	134 426
Annen finanskostnad (disagio)	26 748	16 581
Sum finanskostnader	162 245	807 619

Note 10 Egenkapital

	Administrasjonsfond
Egenkapital Pr. 01.01.2016	57 934 047
Årets resultat	465 148
Overført fra Interessecfond	19 931
Pr. 31.12.2016	58 419 126

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2016

LEDERNE

Note 11 Juridiske bistand

En av Ledernes kjerneoppgaver er å yte juridisk bistand til medlemmer. Det betyr at Lederne til enhver tid vil ha engasjert advokater til å representere medlemmer i ulike tvister. Advokathonorar kostnadsføres løpende i Ledernes regnskap.

Tidligere år har Lederne kostnadsført idømte omkostninger på tidspunkt for rettskraftig dom, men fra 2015 har foreningen gjort avsetning for beste estimat av kostnadsrisiko som foreligger i de pågående tvistene. Ut fra den totale kostnadsrisikoen (maks risiko) og risikoplassering (graden av risiko) er det anslått å foreligge en samlet kostnadsrisiko i størrelsesorden kr 580 000 pr 31.12.2016.

Avsetningen inngår i regnskapslinjen for annen kortsiktig gjeld.

Foreningen kostnadsfører løpende utgifter til advokat i pågående tvister/rettsaker. I en rettsak hvor det ble avsagt dom i mars var alle kostnader bokført i 2016. Da man forventer at man mottar kr 700 000 for å dekke saksomkostninger er dette ført som en reduksjon av disse kostnadene og som en kortsiktig fordring.

Til Lederne v/Forbundsstyret

Oslo 26.04.2017

Intern revisjons- og kontrollberetning for 2016.

I løpet av 2016 har utvalget hatt 3 møter og en del korrespondanse pr. epost. Vi har jevnlig kontakt med administrasjonen i Lederne. De gir oss god informasjon om regnskapet og budsjett.

Ledernes vedtekter § 11.2 ble ved landsmøte 2016 endret, den sier følgende om vårt mandat:

«Lederne skal i tillegg ha et kontroll- og revisjonsutvalg som består av tre medlemmer og ett varamedlem. Utvalget skal kontrollere at landsmøte- og kongressvedtak følges, at plasseringen av Ledernes midler er forsvarlig, og at økonomistyring og kontroll er forsvarlig. Landsmøtet/kongressen kan vedta mer detaljert instruks til kontroll- og revisjonsutvalget. Utvalget kan virke som rådgivende organ på oppfordring fra forbundsstyret i saker som angår styrets mandat». Det er å bemerke at dette først vil få betydning for revisjon av 2017. Utvalget har etter beste evne fulgt mandatet gitt fra Landsmøte/Kongress.

Alle vedtak som ble fattet på Ledernes Kongress Nov. 2015 er gjennomført. Rutinene for regnskapsføring i forbundsstyret er gode. Vi støtter oss til revisors konklusjoner. Ansvarlige for regionene har gode rutiner og arbeider godt.

Revisjons- og kontrollutvalget har følgende å bemerke:

Det er en bedring fra lokale avdelinger, men det er fortsatt for mange som ikke overholder plikten om å sende inn årsmøtereferat med tilhørende budsjett til forbundsstyret. Forbundsstyret har rapportert om utviklingen i sine møter. Utvalget ber om at dette blir et fast punkt under organisasjonspolitiske saker. Dette for å sikre at det blir arbeidet målbevisst for å nå et punkt der alle avdelinger etterlever rapporteringsplikten. Vi finner det positivt at ansvarlige for regionene er pålagt ett større ansvar her.

Kurs- og etterutdanning for medlemmene er gode tiltak og bidrar til å opprettholde et faglig høyt nivå på alle plan i foreningen. Ledernes kontorer i Storgata og Stavanger blir mye brukt til samlinger og interne kurs. Dette medvirker til å opprettholde foreningens strategiske ambisjoner. Rekrutteringsarbeidet av nye medlemmer fungerer bra.

Ferieleilighetene i Spania har et finansielt underskudd, grunnet ledig kapasitet i deler av året. Styret ser på tiltak for å få opp belegget.

Finansinntekter viser et overskudd på kr	258.023
Driftsresultatet viser et overskudd på kr	207.125
Årsresultatet viser et overskudd på kr	465.148

Frode Fjeldstad
Leder R&K utvalget

Trond Nakkestad
Nestleder R&K utvalget

Til forbundsstyret i Lederne

Uavhengig revisors beretning for 2016

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Lederne' årsregnskap som viser et overskudd på NOK 465 148. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av forbundets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av forbundet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

berge & lundal revisjonsselskap as
statsautorisert revisor, medlem av Den norske Revisorforening
Rosenkrantz gate 20, 0160 Oslo, tlf. 22 01 06 00, fax 22 01 06 01
www.berge-lundal.no – post@berge-lundal.no
Rev.nr./Org.nr. 967 418 064

Uavhengig revisors beretning for 2016
Lederne

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Det henvises til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger> som inneholder en beskrivelse av revisors oppgaver og plikter.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

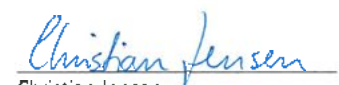
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 14. juni 2017

berge & lundal revisjonsselskap as

Christian Jensen
statsautorisert revisor

Region Midt-Norge

www.lederne.no/midtnorge

2016 har vært et aktivt og konstruktivt år for region Midt-Norge. Samarbeidet med tillitsvalgte, medlemmer, regionutvalg og avdelinger har vært inspirerende, kreativt og interessant. Tillitsvalgte og medlemmer har bidratt aktivt i bedriftsgruppene og i lokalavdelingene.

Aktivitetsnivået i regionen har vært jevnt og godt i løpet av året, og tillitsvalgte, nye og eksisterende medlemmer har medvirket innenfor rekruttering og faglig arbeid. Flere avdelinger og bedriftsgrupper har fått nye medlemmer inn i de lokale styrene, og dette har medvirket til både nytenkning, økt aktivitet og engasjement lokalt. Året har vært preget av store omstillinger, nedbemanninger og endringer i mange virksomheter i regionen. Dette har medført stor møte- og reisevirksomhet i hele regionen.

Medlemsutvikling

Det har i løpet av året blitt innmeldt 131 nye medlemmer, men dessverre har det vært 145 utmeldinger. Dette gir en nedgang på 14 medlemmer ved årsskiftet. Det er pr. d.d. 1542 medlemmer, inkludert aktive og "passive". Andelen aktive medlemmer som betaler ordinær kontingent er 1180. Regionen består av 14 avdelinger fordelt på åtte i Møre og Romsdal og seks i Nord- og Sør-Trøndelag.

Ser vi på innmeldinger fordelt på bransjer, er det størst bruttoøkning innenfor skipsverft og mekanisk industri med 41 nye medlemmer, handel, service og reise med 27 nye medlemmer, fiskeri- og havbruk med 16, barnehager med ni nye medlemmer, og offentlig sektor og vekst og attføring med åtte nye medlemmer hver. For de øvrige bransjene er fordelingen på nye medlemmer i underkant av 10 nye i løpet av året.

Kurs og aktiviteter

Rådgiver har hatt sterkt fokus på medlemsservice, samarbeid med regionutvalg, avdelinger og tillitsvalgte. Det har vært arbeidet målrettet med markedsføring og rekruttering i alle ledd, og lagt vekt på verdien av nettverksbygging ved deltakelse på blant annet lokale og sentrale kurs. Det har videre vært avholdt relevante kurs og temakonferanser for medlemmer og tillitsvalgte i regionen. Regionutvalget har i samarbeid med rådgiver og kursavdeling sentralt arbeidet aktivt og målrettet for å tilrettelegge og tilby aktuelle kurs- og temakonferanser i regionen.

Det har vært avholdt fem ordinære regionutvalgs-møter, hvorav to i tilknytning til regionmøtet og kongress. Det har i tillegg vært avholdt ett regionmøte, og en studietur til Liverpool i 2016. Det har vært avholdt ett kurs i hovedavtalen på Trollheim i Surnadal, 2-dagers kurs i coaching i Trondheim, 2-dagers kurs i retorikk i Trondheim, ett kurs i arbeidsliv og psykisk helse, ett frokostmøte i Trondheim, samt ett samarbeidsmøte mellom lokalavdelingene Molde og Kristiansund på Tingvoll. Det har i tillegg vært avholdt flere medlemsmøter, informasjons- og rekrutteringsmøter i virksomheter i regionen. Rådgiver har i tillegg deltatt på syv årsmøter i lokalavdelingene.

Faglig arbeid

Rådgiver har deltatt på årsmøter i lokalavdelinger og bidratt med informasjon om aktuelle saker. Det har vært avholdt medlemsmøter i bedriftsgrupper og i lokalavdelinger. Rådgiver har i tillegg avholdt flere rekrutteringsmøter overfor nye og eksisterende medlemsgrupper hvor det har vært et større potensiale, og hvor vi har fått meldt inn mange nye medlemmer.

Det har også i 2016 vært mange og store omorganiseringer og nedbemanninger i virksomhetene i regionen. Hovedoppgavene i løpet av året har vært å yte rådgivning og bistand til medlemmene i forbindelse med oppsigelser og stillingsendringer, samt delta i drøftingsmøter og forhandlingsmøter hvor det i flere av sakene har vært behov for advokatbistand. Det har vært én arbeidsrettssak i Trondheim.

Det er økende krav til effektivitet og produktivitet ute i virksomhetene og dette får virkninger for medlemmene i form av færre ansatte, flere oppgaver på hver ansatt og utvidete ansvarsområder for den enkelte. De fleste bransjer har vært omfattet av endringer, og det er fremdeles innenfor vekst- og attføringsbransjen at en del av omorganiseringene og nedbemanningene har kommet også i løpet av 2016. Svært mange virksomheter i denne bransjen tapte anbud i konkurranse med andre aktører, og dette medførte store økonomiske konsekvenser hvor både den økonomiske og bemanningsmessige forutsigbarheten ble svært vanskelig å håndtere for arbeidsgiverne.

Rådgiver har bistått medlemmer i forkant av flere lønnsforhandlinger og forhandlet for flere medlemmer med arbeidsgiver i offentlig sektor. Det har vært stor reisevirksomhet i regionen i forhold til medlemsoppfølging og rekruttering i mange bransjer, og det har vært viktig å ha direkte kontakt med medlemmer og tillitsvalgte for å kunne bistå og yte service på en best mulig måte. Jo bedre medlemmene kjenner til rådgiver i egen region, jo lettere er det å ta kontakt når det er behov for rådgivning. Tilbakemeldinger viser også at det oppleves svært positivt blant medlemmene at rådgiver er ute i «felten» og møter medlemmene.

Tillitsvalgte og medlemmer har deltatt i og engasjert seg i det faglige arbeidet både på bedriftsnivå og i lokalavdelingene, men vi ser at det i mange tilfeller er vanskelig å få medlemmene engasjert i det lokale arbeidet. Det har også vært store utfordringer med å få avholdt årsmøter i en del avdelinger i regionen. Dette har bedret seg noe i løpet av 2016, hvor flere avdelinger har valgt nytt avdelingsstyre og kommet i gang igjen.

Tilbakemeldinger fra medlemmene viser at de har opplevd god oppfølging fra forbundet i forhold til nødvendig advokatbistand i saker hvor det har vært behov for dette. Det er store behov for kontinuerlig opplæring for medlemmer og tillitsvalgte i lokale lønnsforhandlinger, både i offentlig og privat sektor, og innenfor lov- og avtaleverket.

Opplæring og kompetanseutvikling av medlemmer har derfor vært et prioritert satsningsområde som det også vil arbeides med og satses på i regionen i årene fremover.

Generelt / oppsummering

Medlemsutviklingen for 2016 har ikke vært så god som ønsket, og det har vært flere utmeldinger i regionen i løpet av året enn tidligere. Noe av årsaken til dette antas å være fortsatt ustabilitet innenfor vekst- og attføringsbransjen, samt større nedbemanninger innenfor olje- og gassektoren. Det er flere store virksomheter i regionen som er direkte knyttet opp mot denne sektoren, og som har måttet nedbemanne kraftig i kjølvannet av nedgangen i olje- og gassektoren.

Medlemmene ser flere fordeler ved å være organisert i Lederne. Dette kan være et resultat av at Lederne er blitt mer synlig ute i det offentlige rom enn tidligere, og blir oftere omtalt i media.

Medlemsordningene, blant annet innenfor forsikring og juridisk bistand, har blitt bedre og mer konkurranse-dyktige. Tilsvarende gjelder også fondsmidlene, som

Medlemmene ser flere fordeler ved å være organisert i Lederne. Dette kan være et resultat av at Lederne er blitt mer synlig ute i det offentlige rom enn tidligere, og blir oftere omtalt i media.

et økende antall medlemmer søker etter og benytter seg av. Medlemsfordeler og tilbud utvikles hele tiden, og er svært ofte avgjørende når potensielle medlemmer skal velge fagforbund. Derfor er det særdeles viktig og nyttig at rådgivere og ansatte, tillitsvalgte og medlemmer, er oppdatert på og informerer om nye ordninger og fordeler ute blant både nye og eksisterende medlemmer.

Det har vært et konstruktivt og aktivt år i region Midt-Norge i 2016, og det vil arbeides målrettet og strukturert også i 2017 med aktiv markedsføring og rekruttering og i nært samarbeid med medlemmer og tillitsvalgte i utvalg, bedriftsgrupper og avdelinger. En stor takk til alle medlemmene som har bidratt og deltatt i aktiviteter og faglig arbeid gjennom 2016!

Marit Garmannslund Nortun

Marit Garmannslund Nortun
Rådgiver region Midt-Norge

.....

Region Nord

.....

www.lederne.no/nord

Regionutvalget har arbeidet etter et mål- og strategi-dokument for perioden 2013-2016. Dokumentet er blitt løpende tilpasset endringer. Hovedmålet har vært et overordnet medlemsmål for regionen som er brutt ned på hver enkelt avdeling etter en dialog med avdelingene og basert på den enkeltes avdelings forutsetning. Øvrige «mål» har i realiteten vært de strategiene som skal hjelpe regionen og avdelingene til å nå sine mål.

.....

Verv og representasjon i region og i utvalg

Regionutvalget har i 2016 bestått av forbundsstyre-medlem og vara til forbundsstyret, kongressdelegater og rådgiver.

Kjell Bogstrand	forbundsstyredelegat til 14.10.16, valgt vara til forbundsstyret 4 neste år (2017-2020)
Anita Lervik	forbundsstyredelegat fra 14.10.16 og de neste 4 år (2017-2020)
Jan Gunnar Nilssen	kongressdelegat til 14.10.16
Ingmund Isaksen	kongressdelegat til 14.10.16 og gjenvalgt for 4 nye år (2017-2020)
Mona Hjemås	kongressdelegat til 14.10.16
Anita Lervik	kongressdelegat til 14.10.16; vara til forbundsstyret fra 02.10.15 og til 14.10.16
Harald Brenna	kongressdelegat til 14.10.16 og gjenvalgt for 4 nye år (2017-2020)
Stein Olav Rogne	kongressdelegat til 14.10.16 og gjenvalgt for 4 nye år (2017-2020)
Siv Olsen Hagen	kongressdelegat fra 14.10.16 og de 4 neste år (2017-2020)
Ramona Lind	kongressdelegat fra 14.10.16 og de 4 neste år (2017-2020)
Solveig Methi	kongressdelegat fra 14.10.16 og de 4 neste år (2017-2020)
Trond Jakobsen	rådgiver

Regionen har hatt følgende representasjon i forbundets utvalg:

- Kompetanse- og serviceutvalget**
- Anita Lervik (avdelingsleder Tromsø, kongressdelegat) til 16.12.16
 - Tina Skøyen-Fossan (styremedlem Tromsø) fra 16.12.16 i 2 år (til des 2018)
- Vedtektsutvalget (erstattet Lovutvalget)**
- Elisabeth Jensen, felles for regionene Samvirke, Nord, Midt og Sør (TVA Coop Nordland)
- Hovedforhandlingsutvalget (NHO)**
- Stein Olav Rogne (bedriftstillitsvalgt Bodø Industri, kongressdelegat)
- HMS-utvalget**
- Anne Hilde Øyhus (Statens Innkrevingssentral)
- Bransjeutvalget barnehage**
- Monica Bjørnsborg (Tromsø kommune)
- Bransjeutvalg vekst & attføring**
- Stein Olav Rogne (bedriftstillitsvalgt Bodø Industri, kongressdelegat)
- Bransjeutvalg luftfart**
- Torbjørn Øyulvstad (bedriftstillitsvalgt Widerøe)
- Valgkomite**
- Tone Persen (Avdelingsleder Varanger & Tana) til 14.10.16
 - Ramona Lind (Avdelingsleder Lofoten & Vesterålen, kongressdelegat) fra 14.10.16

.....

.....

Generelle organisasjonsaktiviteter

Regionutvalg i region Nord har avholdt 8 møter, hvorav 1 i Bodø, 5 i Tromsø hvorav 1 i forbindelse med regionmøtet i Tromsø, 1 i forbindelse med landsmøtet i Trondheim, og 1 telefonmøte. Regionmøte ble avholdt i Tromsø i oktober.

Rådgivers lokale aktivitet:

Avdelingsmøte, årsmøte, styremøte, bedriftsbesøk, forhandlinger, drøftingsmøter, kurs, markedsføring, rekruttering.

Avdeling:

Tromsø, Bodø, Lofoten & Vesterålen, Alta & omegn (Hammerfest), Mo i Rana, alle avdelinger invitert (til fellesseminar).

Bedriftsgruppe, tillitsvalgt, medlem:

Widerøe, LN-gruppen, Tromsprodukt, Steinerbarnehage, Bodø kommune, Lyngen kommune, BUF-etat.

Regionutvalget arbeider etter et mål- og strategidokument for perioden 2013-2016. Hovedmålet er et overordnet medlemsmål for regionen som er brutt ned på hver enkelt avdeling etter en dialog med avdelingene og basert på den enkelte avdelings forutsetning. Øvrige «mål» er i realiteten de strategiene som skal hjelpe regionen og avdelingene til å nå sine mål. Regionutvalget spiller her en nøkkelrolle ikke bare med å «pushe» avdelingene, men også ved å sørge for og sikre gode kurstilbud og markedsføringsbidrag til den enkelte avdeling og ved å knytte avdelingenes ulike erfaringer sammen.

Regionrådgiver har p.g.a. stort omfang på medlemsbistand både i regionen og i andre regioner hatt mindre kapasitet til utadvendt virksomhet i avdelinger og bedriftsgrupper i 2016.

Strategiarbeidet evalueres og revideres hvert år, spesielt i forbindelse med regionmøtet.

De overordnede mål for region Nord fram til 2016:

- Netto medlemsøkning fram til 31. desember 2016 skulle gi (mål) 1200 aktive medlemmer, men var aktuelt på 1091 medlemmer.
-

Ved regionmøtet 13.-14.10.16 satte regionen nye medlemsmål i tråd med ønske fra forbundets sentralt. Det overordnede medlemsmål for region Nord er for 2017 på 1250, og høynes med 150 medlemmer hvert år til 1700 medlemmer i 2020. Det totale medlemsmålet er brutt ned på avdelingene i forhold til dagens størrelse. Ulik utvikling i avdelingene vil løpende føre til justeringer i avdelingsmål.

Det er ikke satt opp andre mål, men det er lagt opp til prioriteringer både på bransje man skal fokusere på, og de aktiviteter man bør ha størst fokus på i rekrutteringsarbeidet.

Kurs og kompetanse

Regionutvalget har forsøkt å påvirke aktivt til å stimulere til kurspåmeldinger og bruke kurstilbudet aktivt i markedsføring.

Rekruttering & markedsføring

I 2016 har brutto tilgang vært på det høyeste nivå noensinne i regionen. Dessverre hadde regionen også det høyeste antall medlemmer i avgang, og dermed havnet vi langt nede på antall netto medlemmer i tilgang.

- Regionutvalget har også i 2016 arbeidet målrettet med rekrutteringsarbeid i avdelingene, ved å
- a) I samarbeid med noen avdelinger løpende justert og tilpasset medlemsmålet i avdelingene
 - b) Oppfordret avdelinger til å tipse medlemmer om kurstilbudet
 - c) Å følge opp avdelinger og avdelingsstyrer som ikke har fungert godt.

På våren 2016 ble det avholdt et motivasjons- og rekrutteringsseminar hvor alle avdelinger var invitert for at vi skulle sette fokus på forbundsstyrets henviselse om nye medlemsmål. På regionmøtet i oktober 2016 ble alle deltakerne involvert i vedtak av avdelingsvisse mål og prioritering av bransje og aktiviteter.

.....

Medlemssituasjonen

Kun 5 av 14 avdelinger har under det «magiske» antall på 50 medlemmer som vil gi øket representasjon på regionmøtet fra 1 til 2.

Brutto tilgang i medlemsmassen var i 2015 på 173 medlemmer, mens netto tilgang var 47 medlemmer. Region Nord hadde pr. 31.12.2016 en aktiv medlemsmasse på 1091 betalende medlemmer.

Fra 2006 har kvinneandelen i medlemsmassen i region Nord økt fra 27% til 47%, gjennomsnittsalderen ligger på 48 år og antall «Unge Lederne»-medlemmer (37 år eller yngre) utgjør 13,5%.

Bistand

Saker knyttet til «akutt» medlemsbistand har hatt relativt høyt volum i 2016 også i region Nord. Region Nords rådgiver har i kraft av sin rolle som avdelingsleder i organisasjonsavdelingen også behandlet bistandssaker fra andre regioner.

De fleste sakene har dreiet seg om:

- Fratredelsesavtaler; konkret utarbeidelse av og rådgivning om
- Krav på utestående lønn
- Avtaler om vilkår og lønn i forbindelse med mindre og større stillingsendringer
- Spørsmål knyttet til psykososialt arbeidsmiljø og mulig trakassering
- Pensjonsendringer
- Virksomhetsoverdragelse medfølgende stillingsendring
- Nedbemanninger, nedskjæringer, oppsigelser
- Oppsigelse i forbindelse med sykefravær
- Omplussing og lønnsnivå
- Disiplinære overreaksjoner fra arbeidsgiver
- Lønnsforhandlinger

Avtaleforhold

Rådgiveren har ofte rådgitt medlemmer under pågående, lokale forhandlinger om avtale eller lønn.

.....

Andre aktiviteter

- Rådgiveren i regionen hadde i 2016 landsomfattende oppgaver som
- primær bransjeansvarlig i bransjeutvalg luftfart (ingen utvalgsmøter)
 - primær bransjeansvarlig i bransje energi og elektro
 - primær bransjeansvarlig i bransje bygg, anlegg og bergverk
 - ansattes representant i forbundsstyret

Rådgiver ble tilsatt som avdelingsleder for organisasjonsavdelingen fra 01.10.2014 samtidig med at rådgiveransvaret for region Nord ble videreført. Organisasjonsavdelingen ble delt i 2 team med hver sin leder i 2016.

Alle i regionutvalget deltok 11.-12.11.16 på Ledernes landsmøte i Trondheim.

Budsjett

Forbruket av tildelte, økonomiske midler for 2016 var i balanse med budsjettet.

Kjell Bogstrand

*Kjell Bogstrand
Regionleder region Nord*

Anita Lervik

*Anita Lervik
Regionleder region Nord*

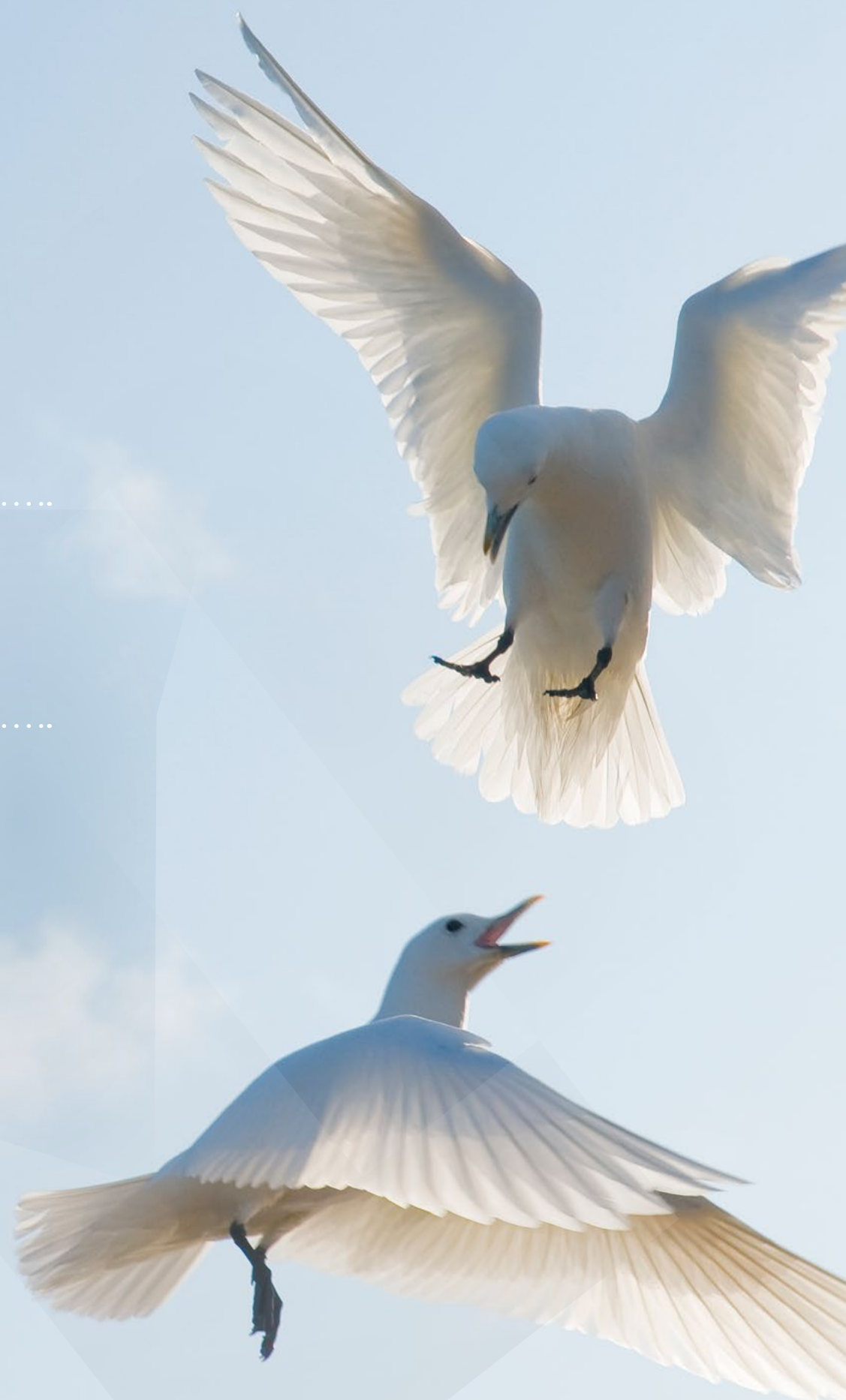
Trond Jakobsen

*Trond Jakobsen
Rådgiver region Nord*

.....

Region Sør

www.lederne.no/sor

Ledernes region Sør har i 2016 hatt fokus på å skape aktivitet ute i avdelinger og bedriftsgrupper. Vi ser det slik at det er viktig med et relativt høyt aktivitetsnivå lokalt for at medlemmene skal ha et best mulig tilbud. Et høyere aktivitetsnivå skaper også mer synlighet og derigjennom tror vi at det blir enklere å bidra til Ledernes hovedmål om 20 000 medlemmer innen 2020.

Vi har avviklet noen avdelinger som var inaktive og overført medlemmer og midler til nærmeste geografiske avdeling der aktiviteten er høyere. Og derigjennom opplever disse medlemmene straks et helt annet tilbud fra Lederne ved at de blir invitert til møter og seminarer – noe de har vært avskåret fra ved å være tilknyttet en inaktiv avdeling.

Vi vil fortsette å ha fokus på denne formen for organisasjonsbygging også i tiden som kommer. Målet er selvsagt ikke å legge ned flest mulig avdelinger, men altså å sørge for at alle regionens medlemmer får et best mulig tilbud.

Region Sør har også fokus på motivasjon og opplæring av tillitsvalgte, fordi vi mener at engasjerte og motiverte tillitsvalgte er en nøkkel til mye av det arbeidet som skal gjøres. Dyktige tillitsvalgte er en viktig faktor for å ivareta medlemmene på en profesjonell måte. Vi ser det også som viktig at Lederne er et synlig forbund i lokalmiljøene.

Årsmøter, medlemsmøter og andre lokale aktiviteter

Regionens avdelinger og bedriftsgrupper gjennomfører i det alt vesentligste årsmøter i.h.t. vedtektene. Flere avdelinger har også nå registrert seg i Brønnøysundregisteret, men noen gjenstår fortsatt. Vi har fokus på dette og håper at alle regionens avdelinger skal ha registrert seg i løpet av våren 2017. Mange er også flinke til å arrangere medlemsmøter. Noen

Bak f.v.: Werner Wernersen og Christen Wallekjær Olsen.
Foran f.v.: Johnny Tiochta, Ann Kirsti B. Skogly, Øyvind Larsen og Gro Hege Walmestad.

avdelinger forsøker å kombinere medlemsmøtene med rekrutteringskampanjer, der de inviterer potensielle medlemmer. Det som er den største utfordringen her er nok å finne temaer som engasjerer i så stor grad at det kommer mange medlemmer og andre på møtene.

Effekten av slike møter er derfor vekslende, men flere avdelinger jobber videre for å skape engasjement blant medlemmene.

Rekruttering

Det er dessverre fortsatt en del nedbemanninger og nedleggelser ved noen av regionens medlemsbedrifter. Og dette gjenspeiler seg i rekrutteringen. Hovedfokus for de tillitsvalgte i disse bedriftene blir derfor på selve tillitsvalgtgjerningen og ikke så mye på rekruttering. Men som nevnt er det mange steder også fullt fokus på rekruttering. Og flere avdelinger er flinke til å prøve nye veier for å skape interesse rundt Lederne.

Regionens medlemsmasse må kunne sies å være relativt voksen, slik at vi også opplever at mange går over i pensjonistenes rekke. Det er derfor viktig at vi fortsetter å ha fokus på rekruttering av nye medlemmer, både i eksisterende og nye bedrifter og bransjer. Og at vi fortsetter med å jobbe profesjonelt for de medlemmene vi allerede har slik at vi minimaliserer utmeldingene. Og når det gjelder utmeldinger, så har vi også her intensivert arbeidet med å følge opp og finne de reelle årsakene til utmeldinger. Det er heldigvis ikke mange som melder seg ut fordi de er misfornøyd med Lederne, men vi kan alltid bli bedre – og det er derfor viktig å fange opp hva vi kan bli bedre på slik at vi minimaliserer utmeldingene.

Sosiale medier

Flere avdelinger har laget egne grupper på Facebook for å være synlige i nærmiljøet, og vi tilstreber å holde et relativt høyt aktivitetsnivå på regionens egen hjemmeside www.lederne.no/sor.

Medlemsservice

Det er fortsatt bedriftsnedleggelser og annen omorganisering og nedbemanning som legger beslag på mye av tiden. Men vi etterstreber hele tiden å øke omfanget av oppsøkende virksomhet til avdelinger, bedriftsgrupper og andre medlemsgrupper.

Uansett om det gjelder en omorganisering eller en personalsak, så er det viktig og riktig at slike saker får høy prioritet. Det er viktig at medlemmene føler at de

har investert i en ”forsikring” når de har valgt å være medlemmer hos oss.

Avslutning

Vi syntes det er viktig å ha fokus på engasjerte og motiverte tillitsvalgte i regionen. Det er de bedriftstillitsvalgte som ofte blir medlemmenes første møte med Lederne og dermed blir forbundets ansikt utad. Vi vil derfor fremover ha enda større fokus på opplæring av tillitsvalgte og det er planlagt flere modulkurs for tillitsvalgte i tiden som kommer.

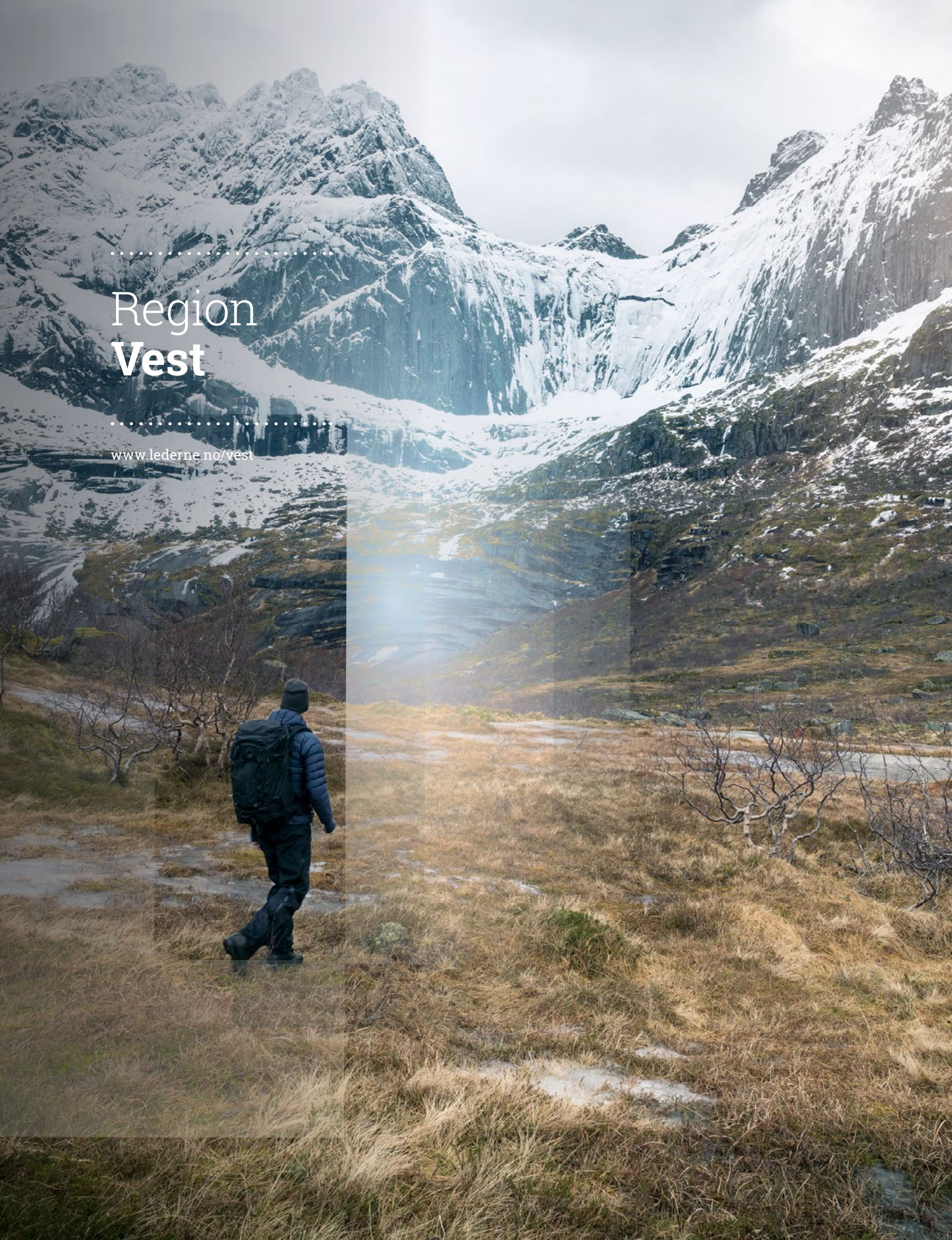
Vi vil fortsatt ha som et av våre hovedmål at det skal være høy grad av engasjement i alle ledd. Og i det videre arbeidet vil vi også ha stort fokus på rekruttering og at regionen skal være en bidragsyter til å nå det relativt ambisiøse målet for medlemsvekst som er satt for forbundet.

Christen Wallekjær Olsen
Rådgiver Ledernes organisasjonsavdelingen

Vi vil fortsatt ha som et av våre hovedmål at det skal være høy grad av engasjement i alle ledd.

Region Vest

www.lederne.no/vest

Sammen med region Olje og Gass er region Vest den som klart har fått merke nedgangen sterkest både på region og medlemsmassen. Regionen består av Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane og består av et nær hundretal medlemsbedrifter.

Det vi ser er at nedgangen har slått ut noe forskjellig på både bransjer og region. En fellesnevner er at de fleste bedrifter har fokusert på kostnader og da også bemanning. I kjølvannet av dette ser vi at denne trenden har skapt en del friksjon i flere bedrifter, både med hensyn til nedbemanning og ikke minst endringer i ansvar og oppgaver. En stor utfordring med en så stor region er de geografiske distansene, samt det at vi har veldig mange bedrifter som ikke har medlemmer nok til å ha egen bedriftsgruppe og tillitsvalgt. Når en ikke har et tillitsvalgtapparat til å hjelpe seg i bedriften faller mye arbeid på den lokale administrasjonen via Ragnar Vågen. Dette har betydd veldig mange enkeltoppdrag og møter for å kunne ivareta den enkelte medlems rettigheter. Det har igjen medført mye reisevirksomhet. Regionen har tross utfordringene fungert på en meget god måte og ikke minst med veldig mange gode tilbakemeldinger fra alle de som har fått hjelp i nedbemanningssituasjoner.

Kurs, kompetanse og aktiviteter

Med et økende kurstilbud i Lederne ser vi at dette er blitt flittig brukt av mange av våre medlemmer i Vest. Samtidig er det blitt avholdt flere pensjonskurs da dette er blitt etterspurt med tanke på alle de endringer som er skjedd på pensjonsfronten de siste årene. Arrangementet Julekos i Stavanger og to pensjonsseminar på Stord trakk nær 200 medlemmer, noe vi synes er fantastisk.

Selv om våre medlemmer i regionen har vært flittige brukere av kurs og aktiviteter har vi et ønske om at alle får ta del i våre kurs, seminar og aktiviteter. At alle medlemmer er med på en aktivitet en gang i året bør være et mål.

Vi har notert at de avdelingene som har et bredere styre av både unge og erfarne har et høyere aktivitetsnivå med hensyn til å arrangere kurs/seminar/turer og ikke minst kunne motivere medlemmer til å være aktive i avdelingen. Dette er et lite tips til de avdelingene som har utfordringer her. Vi ser også at de avdelinger som setter mål om 1-2 aktiviteter i året, da kanskje vår og høst, klarer å få dette gjennomført. Da både med hensyn til å søke om støtte til dette og ikke minst få hjelp til gjennomføring.

Med tanke på den situasjon Vest har erfart så har det vært en god aktivitet og vi har også notert at den planlegging som har foregått høsten 2016 vil kunne gi et adskillig større aktivitetsnivå i alle avdelingene.

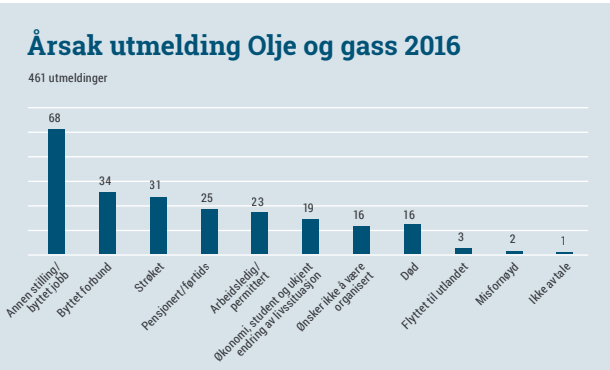
Flere avdelinger som både Stavanger, Bergen, Haugaland og Stord for å nevne noen har vært aktive for å få opp aktiviteten i avdelingen med arrangementer. Vi ser også at det å ha aktiviteter på tvers av regionene gir en lettere gjennomføringsevne, samt vi har fått gode tilbakemeldinger på at det å dele erfaring på tvers av regioner, bransjer og bedrifter er og har vært svært nyttig.

Medlemsutvikling

I 2016 økte medlemsantallet med 24 stk fra januar til januar for region Vest. Dette er nok en lavere økning enn det vi forventet. Men sett ut fra den situasjon vi har vært i er det viktig å fokusere på å yte god service til de medlemmene vi har. Vi har sett at nedbemanninger har rammet ulikt i de forskjellige næringene som er representert i region Vest. Vi har ikke hatt direkte store nedbemanninger fra enkeltseksjoner, men vi har hatt permitteringer og jevnt drypp fra de fleste av våre medlemsbedrifter.

10.-11. juni ble det avholdt en utvidet regionsamling. Med tanke på den utfordring som regionen har erfart valgte regionutvalget å omfordele studiemidler til bruk mot et utvidet regionmøte hvor alle tillitsvalgte ble invitert til en faglig seanse og påfyll. Dette var en meget god seanse hvor vi fikk representasjon fra en del områder og tillitsvalgte som vi normalt ikke ser på regionmøtene.

Det normalt årlige regionmøte ble avholdt på Stord 28.-29. oktober med rekorddeltagelse. Dette viser hvor viktig det er å samles, få faglig påfyll og kunne utveksle erfaring med kolleger i samme og ulike bransjer.

Vi ser også med glede at vi i regionene Vest og Olje og gass jobber sammen på arrangement og kurs. På Solakonferansen med fokus på helikoptersikkerhet var vårt Lederneteam representert med medlemmer

fra både CHC og Bristow i Vest og representanter fra oljeindustrien i olje og gass.

Vi har også blitt mye flinkere til å være på sosiale medier for å belyse all den aktivitet som foregår der ute. Videre har vi oppfordret avdelinger til å sende bilder, så lager vi omtale via våre Facebooksider. Det å være tilstede på de ulike sosiale medier er og blir viktigere for å nå ut til våre medlemmer, men ikke minst er det en viktig rekrutteringsarena

Regionutvalg og regionmøter

Regionutvalget har sammen med Ragnar Vågen innarbeidet en god struktur både med hensyn til forberedelser, gjennomføring, og oppfølging som et ledd i det å stimulere til aktiviteter i avdelingene i regionen.

En utfordring som vi ser går igjen er at det ikke i alle avdelinger blir holdt årsmøter i en del avdelinger. Selv om årsakene er kjent så ligger det et felles ansvar for at årsmøter blir avholdt i henhold til vedtektene.

Teamet i Stavanger har vært flinke til å overlappe hverandre med hensyn til å avlaste den enkelte i tider hvor der er mye saksarbeid og medlemshjelp.

Regionutvalget har bestått av Jan Roald Nysæther (leder), Bjørg Gjelsten, Nils Magnar Feten, Willy Vedå, Torill Gjelsvik Tombre, Kjetil Bauge, Kari Rørvik og rådgiver Ragnar Vågen.

Bjørg Gjelsten og Jan Roald Nysæther har vært regionens faste representanter til forbundsstyret for 2016 frem til november. Ettersom Jan Roald har valgt å trekke seg er Willy Vedå valgt til ny representant i forbundsstyret. Valgte medlemmer fra landsmøtet november 2016: Bjørg Gjelsten (vara Kari Rørvik), Willy Vedå (vara Nils Magnar Feten). Vi vil på vegne av region Vest takke Jan Roald for en fantastisk innsats i mange år i regionutvalget og forbundsstyret.

Som tidligere år har vi fått viktige bidrag fra bl.a. Päivi Tervonen, Ove Ellefsen og andre tillitsvalgte. Regionutvalget har i 2016 tatt ansvar for de store utfordringene region Vest har hatt. I lys av situasjonen

har regionutvalget holdt sin faste møtestruktur med 6 regionutvalgsmøter og regionsamling. I organisasjonsapparatet ble Bjørn-Arild Samuelsen ansatt som ny avdelingsleder for region Vest og skal være med på å bistå Ragnar Vågen og region Vest sine medlemmer og avdelinger. Ragnar Vågen er fortsatt hovedkontakt-punktet for Region Vest.

Regionen består nå av 17 avdelinger, men en har i tidligere kartlegginger, samt sett ut fra aktivitet kommet frem til at noen avdelinger bør slås sammen. Dette er kommunisert ut i avdelingene for å få en tilbakemelding fra alle berørte avdelinger. En av de største endringene er at den tidligere Sandnes-avdelingen ble oppløst og at alle 70 medlemmer ble overført til avdeling Stavanger. Bakgrunnen for dette var ønsket om å inkludere medlemmene i flere aktiviteter. Utover dette er ikke noen avdelinger slått i sammen i 2016, men det vil kunne komme forandringer i 2017.

Bjørn-Arild Samuelsen

Avdelingsleder

Ragnar Vågen

Rådgiver

Region Øst

www.lederne.no/oest

Året 2016 har vært et meget aktivt
år i region Øst.

Regionutvalgsmøter

Det er gjennomført seks møter i regionutvalget. Saker som har vært på dagsorden er: Faste saker: Regnskap/budsjett, medlemssaker og saksoppfølgingskart, regionsamling i april, høstens regionmøte på Sundvollen, vedtektsendringer, søknad om midler til kurs og konferanser, politiske debattsaker, rekruttering, regionutvalgets arbeidsmåte og ansvarsfordeling samt arbeid med landsmøtesaker. I tillegg har regionen jobbet for å utvikle en kurspakke som avdelinger og bedriftsgrupper kan bestille.

Regionsamling/regionmøte

15. og 16. april ble det arrangert en regionsamling samtidig med den årlige Mjøskonferansen. Hovedtema på samlingen var rekruttering i avdelinger og i regionen. Dette var et svar på en henvendelse fra politisk ledelse som utfordret regionene på rekrutteringsarbeidet og hvilke behov og ønsker de hadde. I forbindelse med NOU 21016-1 om «regulering av arbeidstid – vern og fleksibilitet» hadde vi «politisk verksted», med påfølgende gruppearbeid, som igjen endte opp i en resolusjon. Denne resolusjonen ble sendt fra Osloavdelingen som forslag til landsmøtet. Resolusjonen ble vedtatt på landsmøtet og med det tok også Lederne stilling til spørsmålet om delvis uavhengige stilling. Lederne er imot dette forslaget.

14. og 15. oktober ble det arrangert regionmøte på Sundvollen Hotell. På agendaen stod: Landsmøtesaker

(kontingent, budsjett, regnskap, vedtektsendringer egne forslag, Osloavdelingen samt andre innkomne forslag), rekruttering og fagpolitisk plattform.

Sentrale kurs

Tillitsvalgte og medlemmer i regionen har mottatt informasjon og deltatt aktivt på sentrale kurs.

Aktiviteter i avdelinger

Det er god aktivitet i de fleste avdelingene i regionen. Av 17 avdelinger er det jevn aktivitet i 12 avdelinger.

Det er to samarbeidsprosjekter i regionen hvor flere avdelinger samarbeider. Mjøsamarbeidet har pågått noen år med hovedfokus på den årlige Mjøskonferansen. Vi ser nå effekten av dette samarbeidet og medlemsveksten i området er økende. I år som i fjor er veksten i regionen størst rundt Mjøsa. Samtidig har Osloavdelingen også hatt en flott vekst i 2016.

Det andre prosjektet er Østfoldsamarbeidet hvor avdelingene i Østfold møtes to ganger i året for å snakke om rekruttering og medlemspleie. Her har man også hentet inn kompetanse fra Lederne sentralt for å få hjelp til å nå medlemmene via sosiale media. Dette samarbeidet har også stort fokus på rekruttering og det forventes å se resultater av dette i tiden som kommer.

Osloavdelingen har også i samarbeid med kurs- og kompetanseavdelingen arrangert frokostmøter i Ledernes lokaler i Storgata 25. Responsen har vært så god at dette samarbeidet er videreført også i 2017.

Årsmøter/medlemsmøter

Det var fire avdelinger som ikke avholdt sine årsmøter. Det er rekruttert en del nye medlemmer inn i verv lokalt og sentralt i regionen. Det er også gjennomført medlemsmøter i de fleste avdelingene gjennom året.

Rekruttering

Det er jevn tilgang av medlemmer i region Øst. Regionens mål om å bli nest største region er nådd. Mjøsavdelingene og Osloavdelingen har arbeidet meget målbevisst og godt i forhold til rekruttering. Rådgiver har arbeidet mye med rekruttering rettet direkte mot nye bedrifter og det er bygget opp noen nye klubber.

Region Øst hadde størst vekst av alle regionene i 2016 og har en målsetning om å fortsatt vokse mest.

Medlemsservice

Medlemsservice er meget viktig for at vi skal beholde de medlemmene vi har. Opp mot 90 prosent av ressursene til rådgiver brukes til å bistå enkelt-medlemmer og tillitsvalgte i saker som knyttes opp mot lønns- og arbeidsvilkår. Siste halvår i 2016 viste en nedgang i nedbemanningsprosesser og særlig innenfor vekst- og attføringsbedrifter hvor det gjennom hele 2015 og en del av 2016 var mange omstillingsprosesser. Det har vært jevn pågang av enkeltsaker gjennom hele året.

Det er også jobbet mye med rådgivning i forbindelse med lokale og personlige lønnsforhandlinger. Både enkeltmedlemmer og tillitsvalgte har fått bistand. Rådgiver har også i stor grad hatt lokal opplæring av tillitsvalgte ute i bedrifter i forbindelse med for-handlingene og i forbindelse med omstillinger og nedbemanninger.

Forhandlinger/tariff

Rådgiver i Øst har hatt tariffansvar for KS, KA, PBL, Virke/HUK og Spekter. 2016 var det tid for hoved-tariffoppgjør og i tillegg har rådgiver vært involvert i en prosess hvor Akasia meldte seg inn i Spekter og det skulle fremforhandles ny tariffavtale.

Arbeidsrett

Det har vært et økende antall saker med oppsigelser. I all hovedsak ender disse sakene opp med en løsning. Enten i form av ny jobb eller en pakkeløsning. Råd-giver har et tett og godt samarbeid med advokatene i Lederne og ikke minst eksterne samarbeidspartnere i våre to advokatfirma.

Avslutning

Det er stort engasjement i regionens fora og både regionmøtene og regionutvalget jobber godt politisk og organisatorisk.

Samarbeidet mellom rådgiver og regionleder var godt og Annelise Grubben bar det overordnede ansvaret for arbeidet i regionutvalget frem til regionmøtet i oktober hvor Mette Finstad tok over som leder for region Øst.

Det kom en del nye stemmer inn i regionen i 2016 og disse har markert seg på en utrolig positiv måte hvor de med ydmykhet og undring har stilt mange gode spørsmål som bidrar til at region Øst stadig utvikler seg i riktig retning.

Det har over lang tid vært stort fokus på rekruttering i regionen og vi ser at stadig flere avdelinger hever sine ambisjoner og vekstmål.

Det er stort engasjement i regionens fora og både regionmøtene og regionutvalget jobber godt politisk og organisatorisk.

Annelise Grubben

Regionleder 2016

Lars Wiggen

Rådgiver region Øst

Region Samvirke

www.lederne.no/samvirke

Region Samvirke har hatt et tøft år, men ser likevel lyst på fremtiden. Det er viktig at regionen klarer å øke medlemstallet, både i forhold til Lederne, men ikke minst for å være sterke nok mot de utfordringene som bransjen står over.

Verv og representasjon i region og i utvalg

Region Samvirke sitt utvalg har bestått av følgende:

Helge Sørum	Forbundsstyremedlem og leder av regionutvalg
Ann Marit Sletnes	Nestleder og kongressdelegat
Simen Steigedal	Medlem og kongressdelegat
Kåre Jon Langberg	Medlem og kongressdelegat
Elisabeth Jensen	Medlem og kongressdelegat
Marit Ringvoll	Medlem og kongressdelegat
Ole André Leivdal	Vara til regionutvalg samt kongress
Christian Pedersen	Vara til regionutvalg samt kongress
Hege Wold	Rådgiver

Regionen har hatt følgende representasjon i forbundets styre og utvalg:

• Forbundsstyret	Helge Sørum Ann Marit Sletnes, vara Simen Steigedal, observatør Unge Lederne
• Kompetanse- og serviceutvalget	Ann Marit Sletnes

• Lovutvalget	Elisabeth Jensen
• HMS-utvalget	Marit Ringvoll
• Valgkomité	Anne Formo, sentral og regional valgkomité Ivar Dvergsdal, regional valgkomité

Generelle organisasjonsaktiviteter

Regionutvalget har avholdt fire møter, i Alicante (Ledernes leiligheter), Ledernes lokaler i Storgata, på Andenes og i forbindelse med regionmøtet. Utvalget har behandlet 38 saker, og dette året har utvalget hatt fokus på blant annet rekruttering og forhandlinger.

Regionmøtet ble holdt på Hurdalssjøen. Her deltok avdelingslederne, regionutvalget og fra forbundskontoret stilte politisk rådgiver sammen med markedsansvarlig og rådgiver.

- Foredrag av Svein Harald Røine: «Hvordan bli en bedre leder». Dette var et godt foredrag som handlet mye om det å være en modig leder. Det er ønskelig med flere slike foredrag i fremtiden.
- Anette Light presenterte Ledernes nye markeds- og rekrutteringsavdeling. Hun skal bistå Lederne

og avdelingene i arbeidet med å rekruttere medlemmer. Lederne måler 20000 medlemmer i 2020. Anette mener dette er et lite ambisiøst mål, og at det er fullt mulig å oppnå mye større medlemsvekst.

- Tor Hæhre gikk gjennom landsmøtesakene, før delegatene gikk i grupper. Landsmøtesakene ble godt debattert, og delegatene ga kongressdelegatene råd om hvordan de skulle stemme på landsmøtet.

Regionmøtet valgte også nytt regionutvalg samt forbundsstyredelegat:

- Leder:** Marit Ringvoll – vara til forbundsstyret
- Nestleder:** Simen Steigedal
- forbundsstyrerepresentant
- Medlem:** Elisabeth Jensen
- Medlem:** Line Stengrundet
- Medlem:** Ole-André Leivdal
- Medlem:** Christian Langeid Pedersen
- Vara:** Marius Moslet
- Vara:** Hanne Oksvold Langås

Avdelingene

Det har vært ulik aktivitet i avdelingene, og det jobbes godt i mange avdelinger. Det er likevel grunn til å påpeke at det er flere avdelinger som hverken avholder årsmøte eller medlemsmøter. Forbundets revisorer har etterlyst årsrapport og regnskap fra mange avdelinger, og i region Samvirke er det kun fem avdelinger som har sendt inn av 19 avdelinger. Det har vært sendt ut informasjon om hva vedtektene sier om årsmøte til alle avdelingene både fra politisk ledelse og fra rådgiver. Dette har stort fokus, og blir også fulgt opp av regionutvalget i 2017.

Kurs og kompetanse

Det ble ikke avholdt noen lokale kurs i regionen i 2016. Men flere av regionens medlemmer har deltatt på sentrale kurs rundt omkring i landet. Siden avdelingene i regionen stort sett tilsvare bedriftsgrupper, kan det være vanskelig for avdelingene å avholde egne kurs. Det er derfor bedre for regionens medlemmer å inviteres til de regionale kursene. Det kan også være mulig å arrangere lokale kurs i samarbeid med andre lokale avdelinger i de regionale regionene. Rådgiver har hatt lokale modulkurs i tillitsvalgtoppøring, samt lokale og sentrale kurs i forhandlinger/personlige lønssamtaler.

Rekruttering og markedsføring

Region Samvirke opplevde en økning i medlemsutviklingen første halvdel i 2016, men etter sommeren kom

nedturen. Det ble en negativ utvikling, og året endte med ni medlemmer mindre enn ved inngangen av året. Dette på tross av at optimismen var stor etter at Coop kjøpte opp ICA. Det har vist seg at det er vanskelig å rekruttere disse butikksjefene, da de kom fra en kultur som ikke hadde tradisjon for at butikksjefer skulle være organisert. Dette gjør arbeidet krevende, men veldig spennende.

Tariff og samarbeid med Samfo

Samfo og Lederne avholder årlig en samarbeidskonferanse, og målet her er å ivareta samt styrke samarbeidet mellom partene. Dette har vært gjort i lengre tid, og er viktig for begge parter. Vi fikk blant annet informasjon fra Coop om sammenslåingen av ICA og Coop, i tillegg fikk vi omvisning på Coop sitt nye lager fra Gardermoen. Dette er et av de mest moderne lagrene som finnes i Europa. Arbeidstilsynet var også her for å snakke om blant annet arbeidstidsbestemmelsene i § 10.

Region Samvirke har tre overenskomster, og disse skulle revideres i 2016. Det var kun små justeringer i overenskomstene for daglig ledere, varehussjefer m.fl. samt boligsamvirke. Når det gjelder overenskomsten for butikksjefer, var målet å få inn en protokolltilførsel i overenskomsten. Dette kan synes ubetydelig, men for region Samvirke er det av stor betydning. Dette står mer forklart under kapitlet om tariff/forhandlinger fra forbundsleder.

Generelt

Det er mange dyktige og engasjerte medlemmer i region Samvirke. Rådgiver setter stor pris på samarbeidet med regionutvalget og avdelingene. De gjør alle en fantastisk god jobb, både for Lederne, men også for sine medlemmer. Det har vært mange saker også i år, og noen av disse har vært svært krevende og vanskelige. Disse har i hovedsak handlet om nedbemanning, rådgivning i forbindelse med fusjon, etablering av avdelinger, utarbeidelse av lønssystem, minimering av disiplinærsaker, krav om tariffavtale, nedleggelse av butikker og usaklige oppsigelser. Vi har ved noen anledninger måttet ha juridisk bistand. Alle sakene er for øvrig blitt løst utenfor rettsapparatet med unntak av én sak som vi ønsker å få prøvd i en rettssal.

Vi opplever fremdeles at mange arbeidsgivere lar være å drøfte endringene med tillitsvalgte. Arbeidsgivers drøftingsplikt forsømmes, og alt for ofte møtes tillitsvalgte med beklagelse for forglemmelsen og løfte om at dette skal bli bedre – uten at det faktisk blir bedre. Det er viktig at hovedavtalens bestemmel-

ser følges, og her er det avgjørende at vi holder fokus. Det er derfor gledelig å registrere at nye tillitsvalgte ønsker opplæring, og det blir fulgt opp fortløpende. Med de nye modulene kan rådgiver holde kortere og lengre kurs lokalt hvor de tillitsvalgte er. Medlemmene i region Samvirke har ofte store utfordringer med å prioritere slik opplæring. Når de er på kurs, må de ofte erstatte seg i butikken, og det kan i verste fall gå utover eventuell bonus. Dette er en utfordring for bransjen generelt.

Avslutningsvis

Region Samvirke har hatt et tøft år, men ser likevel lyst på fremtiden. Det er viktig at regionen klarer å øke medlemstallet, både i forhold til Lederne, men ikke minst for å være sterke nok mot de utfordringene som bransjen står over.

En ny landsmøteperiode er over, og dette året har vært preget av at flere ringrever skulle gi seg i regionutvalget. Det har vært fire gode år, med mange utrolig flotte diskusjoner og opplevelser. Det står stor respekt av det sterke engasjementet de har hatt for Lederne – tusen takk for samarbeidet, og masse lykke til med nye utfordringer.

Helge Sørum
Leder av region Samvirke

Hege Wold
Rådgiver

Region Olje og gass

www.lederne.no/oljeoggass

Året 2016 har for region Olje og gass vært preget av nedgangen i oljebransjen og nedbemanningene knyttet til denne. Både lokale tillitsvalgte i våre forskjellige medlemsbedrifter og de ansatte på Stavangerkontoret har dedikert en stor arbeidsinnsats til å følge opp at drøftelser med de ansatte blir gjort ihht arbeidsmiljøloven og at prosessene det har blitt enighet om blir fulgt opp etter intensjonen.

Noen bedrifter er rammet svært hardt av nedgangen i markedet og har måttet gå til store omstillinger med omfattende nedbemanning, og andre har merket mindre til dette. I bedriftene som er rammet hardest har både tillitsvalgte og ansatte i forbundet fra både organisasjonsavdelingen og juridisk avdeling lagt ned mange timer for å sikre at våre medlemmers rettigheter blir ivaretatt for å finne en best mulig løsning for alle parter.

Disse prosessene har vist med all tydelighet viktigheten av oppgaven forbundet har i å utdanne kompetente og kapable tillitsvalgte som kan være en effektiv førstelinje, samtidig som vi med våre ressurser må være aktivt tilstede og støtte opp som en solid andrelinje. Vi har gjort mye læring gjennom dette og vil gjøre vårt ytterste for å bevare denne kunnskapen og sikre at den kommer fremtidige medlemmer til gode.

Gjennom 2016 har vi også fått mange gode tilbakemeldinger på bistanden som har blitt gitt både fra organisasjonsavdelingen og juridisk avdeling. Både 2015 og 2016 har vært sterkt preget av alle omstillingene. Uten det viktige engasjementet fra våre avdelingsledere og tillitsvalgte ville medlemsbevegelsen sett vesentlig dårligere ut. Vi i Breibakken har også hatt et veldig fint samarbeid med våre tillitsvalgte og har prioritert å avlaste i krevende situasjoner i dialog med den tillitsvalgte. Det har også vært et år der vi har hatt fokus på tilstedeværelse og det er for oss viktig at medlemmene treffer oss når de har

behov. Mange har gitt positive tilbakemeldinger på at vi aldri er langt unna og at responstiden er svært god. Kontoret har også blitt styrket med en rådgiver, Sigve Medhaug startet i november og har kommet godt inn i arbeidet. Sigve har god kompetanse som heltidstillitsvalgt fra en annen organisasjon. Han har også god erfaring og kjennskap til olje- og gassbransjen etter 12 år innen boring og brønn.

Vi ansatte i Breibakken oppfordrer alle til å aktivt bruke støtteapparatet i Lederne, vi er her for dere.

Rekruttering og markedsføring:

Vi har gjennom 2016 hatt stort fokus på å følge opp vårt mål om 20.000 medlemmer i 2020, og har startet på et godt samarbeid med vår nyansatte markedsansvarlige Anette Light.

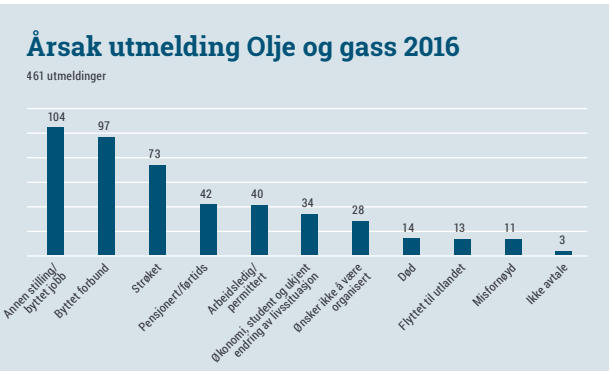
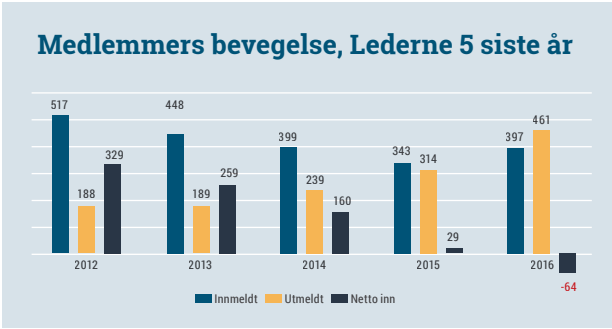
For å nå dette målet er vår ambisjon å stimulere til mest mulig aktivitet ute i avdelingene og bevisstgjøre enkeltmedlemmet på hvorfor de er organisert og hvorfor det er viktig å organisere sine kolleger. Vår statistikk viser at rundt 80 prosent av de som melder seg inn gjør det fordi de er anbefalt det av en kollega, og her vil vi i Olje og gass være vårt ansvar bevisst og utstyre disse kollegene med god kunnskap om hvorfor Lederne er rette organisasjonen å stå i. Et overordnet moment i dette er helt klart samfunnsansvaret som ligger i en høy organisasjonsgrad for å ivareta alt i fra velferdssamfunnet til Norges høye produktivitet, kompetanse og kvalitet.

Vi er tilstede på forskjellige arenaer ved å ha stands på aktuelle konferanser, treffe medlemmer og tillitsvalgte på årsmøter og andre arrangement og ved å forsøke å opprettholde en jevnlig kontakt med våre mest sentrale tillitsvalgte rundt i landet.

På tampen av 2016 opprettet vi også en egen Facebookside for region Olje og gass i samarbeid med region Vest som begge blir betjent fra Lederne sitt Stavangerkontor. Hensikten med dette er å spisse spredningen av relevant informasjon til våre medlemmer, synliggjøre muligheter i medlemskapet og ikke minst legge til rette for kortest mulig linje mellom medlemmer og organisasjonen. Her vil vi også markedsføre lokale arrangementer og relevante kurs så disse blir mest mulig synlig for våre medlemmer.

Medlems utvikling

Medlemsbevegelsene har av naturlige årsaker ikke gått i den stigende retningen. Igjen må vi poengtere at det at vært svært krevende siden olje- og gassektoren har mistet flere titalls tusen arbeidsplasser. Mange av våre medlemmer har også måttet gå ned i stilling grunnet omstillingsprosesser i de ulike bedrifter. Dette har medført at noen dessverre ikke lenger kommer inn under våre omfangsbestemmelser og det er mer naturlig med organisering i et annet forbund. Vi ser at mange har oppgitt utmeldingsårsak «bytter forbund» og vi har forsøkt å identifisere hva den faktiske grunnen er for å kunne jobbe mer målrettet med å tette lekkasjen. Som i 2015 ber vi dere om å ikke tolke tallene for utmeldingsårsaker strengt da dette er en pekepinn. Videre ser dere medlemsbevegelsen de siste fem år.

Partssamarbeid

Lederne er aktivt tilstede for å bidra i trepartssamarbeidet i petroleumsbransjen, og er representert i flere sentrale utvalg med arbeidslivsorganisasjoner og myndigheter. Eksempler på dette er Sikkerhetsforum, Regelverksforum, Sektorstyre Standardisering, Samarbeid for sikkerhet med underutvalg og flere. Noe som preget flere av disse foraene var helikopterulykken på Turøy og konsekvensene av denne. Lederne har tatt et klart standpunkt for å stoppe bruken av den aktuelle helikoptertypen og var også sentrale i å få stoppet innføringen av det europeiske HOFO-regelverkets anvendelse i Norge.

Et spennende arbeid som også startet opp på slutten av 2016 var en arbeidsgruppe i arbeids- og sosialdepartementet hvor Lederne deltar med å utarbeide grunnlaget for regjeringens kommende stortingsmelding om HMS i petroleumsbransjen. Denne gruppen ble startet som en konsekvens av Petroleumstilsynets og fagorganisasjonenes økende bekymring om en negativ trend i sikkerheten i bransjen og et økende antall indikatorer på storulykkerisiko.

Kurs og kompetanse

I 2016 startet praksisen med Breibakkendagen hvor vi tar mål av oss å arrangere lokale småkurs på forskjellige relevante tema i våre lokaler i Breibakken i Stavanger. Her har vi som formål å tilby medlemmer muligheten til å oppdatere seg på tema som pensjon, forsikringer og andre ting de måtte ha interesse av

samtidig som vi skaper en arena for å bli bedre kjent med rådgiverne.

Vi promoterer aktivt sentrale kurs og oppfordrer vår region til å få mest mulig igjen av medlemskapet og benytte seg av denne flotte muligheten til gratis kvalitetskurs.

Ved våre besøk i de forskjellige avdelingene har vi også benyttet muligheten til å forsøke å heve kompetansen hos våre tillitsvalgte enda mer ved å tilby forskjellige modulkurs i tema som kan være nyttige i deres roller.

Regionutvalg og regionmøte

Vi har i 2016 avholdt jevnlig regionutvalgsmøter og to regionmøter. Vi hadde på våren regionmøte på Kielfergen, og regionmøtet som var avholdt på høsten ble lagt til dagene for oljekonferansen ved Scandic Sola Airport Hotel.

På utvalgsmøtene har vi tatt opp det som har vært sendt inn av forslag fra regionen, diskutert strategi for utvikling, hva vi kan bidra med for å styrke vår posisjon og hvordan ivareta medlemmer og tillitsvalgte på en god måte.

Regionutvalget består av:

- Hallstein Tønning, Statoil
- leder for regionutvalg.
- Per Helge Ødegård, Statoil
- leder for teknikere.
- Cato Prytz, Aker Solutions AS
- leder for entreprenører.
- Karina Kvam Bjørvik, Statoil
- representant Unge Lederne
- Terje Herland, Statoil
- utvalgsmedlem/ kontaktperson for OSO.
- Einar Stene fra Oceaneering
- Roy Vikre/Audun Ingvartsen fra ESS.

I tillegg er avdelingsleder for region Olje og gass / Vest, Bjørn Arild Samuelson, med i møtene, samt rådgiverne for Olje og gass, Charlotte Yri og Sigve Medhaug.

Som en oppsummering har det vært et hektisk år med aktivitet på mange fronter for å både ivareta eksisterende medlemmer på en best mulig måte, samtidig som vi har jobbet aktivt for å opprettholde og øke medlemstallet i en krevende tid. Vi har et mål om at Lederne region Olje og gass skal være en sentral aktør i å opprettholde gode arbeidsvilkår i bransjen, være en pådriver for HMS og en bærebjelke i å sikre et velorganisert arbeidsliv med godt samarbeid med både myndigheter og arbeidsgivere.

Charlotte Yri

Charlotte Yri
Rådgiver
region Olje og gass

Sigve Medhaug

Sigve Medhaug
Rådgiver
region Olje og gass

Fagligpolitisk avdeling 2016

Fagligpolitisk avdeling består av Ledernes valgte forbundsleder og nestleder og ansatt fagligpolitisk rådgiver. Avdelingen er ansvarlig for å målbære Ledernes politiske syn på aktuelle samfunnsspørsmål overfor medier og myndigheter gjennom bl.a. forbundets høringssvar og øvrige politiske uttalelser. I tillegg er avdelingen ansvarlig for forbundets avtaleforhold, strategiarbeid, oppfølgingen av utvalgsarbeid, vedtektsarbeid og internasjonale virksomhet for å nevne noen områder, og driver aktivt, utadrettet og generelt politisk påvirkningsarbeid i saker som angår interessene til Ledernes medlemmer.

Ledernes avtaleforhold

Lederavtalen NHO

Avtalen ble reforhandlet i november 2016 og gjelder frem til 30. november 2018. Det ble i hovedsak foretatt redaksjonelle endringer i avtalen ifm årets revisjon, med det unntak at matpengesatsen i § 10 ble øket til kr. 82,50.

Hovedavtalen NHO

Denne har varighet frem til 31. desember 2017 og ble ikke forhandlet på i 2016.

Lederavtalen Norges Rederiforbund

Avtalen utløp 30. november 2012, men er ikke blitt oppsagt av noen av partene. Avtalen gjelder derved frem til 30. november 2017.

Hovedavtalen Norges Rederiforbund

Avtalen ble reforhandlet i 2010 og gjelder frem til 31. desember 2017. Avtalen er oppsagt, men ble ikke reforhandlet i 2016.

Sokkeloverenskomsten med Norsk olje og gass

Forhandlingene fikk en uvanlig start denne gangen i og med at IE brøt forhandlingene før kravene var overlevert – dette førte til at det ble forhandlingsbrudd også med oss og SAFE og oppgjøret gikk dermed til mekling. Under meklingen ble det oppnådd enighet med oss og SAFE, men IE tok sine medlemmer ut i streik

som ble avsluttet med lønnsnemnd etter ca 3. uker.

Opgjøret ga et generelt tillegg på kr 9100 for våre medlemmer – i tillegg ble det gitt en økning på skift-tillegg og konferansetid på kr 1,50 pr. time + noen andre tekniske tillegg. Totalrammen for oppgjøret ble på ca 2,7 prosent.

Avtalen gjelder frem til 31. mai 2018.

Overenskomstene med SAMFO

Overenskomst for Boligsamvirke

Her hadde vi et kort forhandlingsmøte hvor vi fikk inn et nytt kulepunkt i lønnsbestemmelsen. For øvrig var det kun redaksjonelle endringer i denne overenskomsten.

Overenskomst for daglig ledere m.fl.

Også her fikk vi inn et nytt kulepunkt i lønnsbestemmelsen. I tillegg ble vi enige om at det skal nedsettes et utvalg bestående av tre personer fra hver part som skal se om omfangsbestemmelsen § 1B er tilpasset dagens samvirkelagsstruktur.

Overenskomst for butikksjefer m.fl.

Ledernes forhandlingsutvalg valgte å gå til brudd på grunn av en protokolltilførsel. Dette er samme protokolltilførsel som krevde vi inn ved forrige oppgjør, men ble avvist av SAMFO. Lederne sendte prosessvarsel til SAMFO, og den ble trukket i og med at SAMFO ville forsøke å få fjerne denne tilførselen i lederoverenskomsten mellom SAMFO og HK. Dette fikk de ikke fjernet, og Lederne valgte derfor å kreve denne inn ved dette oppgjøret. Da dette kravet ble avvist, valgte vi å gå i brudd.

Vi valgte å ta dette til nemdsbehandling, som skal bestå av to fra hver av partene samt en formann, som utnevnes av Riksmekleren. Fra Lederne sitter Stein Zander og Sveinung Sauer.

Virke

Dette er det mest omfattende tariffområdet Lederne forhandler på. Det består av følgende avtaler:

- Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner (Her hadde vi partsforhold)
- Landsoverenskomst for spesialisthelsetjenesten (Her hadde vi partsforhold)
- Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester m.v (Her hadde vi partsforhold)
- Landsoverenskomst for virksomheter (Her fikk vi partsforhold)
- Lansoverenskomst for utdanning (Her har vi ikke partsforhold)
- Landsoverenskomst for barnehager (Her har vi ikke partsforhold)

Vi gikk inn i forhandlingene med partsforhold i tre avtaler og fikk innfridd krav om partsforhold i en fjerde.

Dette ble svært krevende forhandlinger og det store spørsmålet var pensjon. Partene var i utgangspunktet enige om innholdet i selve pensjonsordningen som er en hybrid løsning med en forsikret tjenestepensjon som er både livsvarig og kjønnsnøytral. Uenigheten handlet om partenes innflytelse ved eventuelt senere endringer i ordningen. Pensjon var tariffestet og partene hadde forhandlingsrett på endringer. Arbeidsgiver fremmet krav som ville medføre at arbeidstakersiden ikke lenger ville ha forhandlingsrett.

YS og LO aksepterte en forhandlingsløsning, mens Lederne, Akademikerne og UNIO havnet i mekling. Bakgrunnen for at vi havnet i mekling og ikke LO og YS er at våre medlemmer sammen med Akademikerne og UNIO hadde mest å tape på endringene som ble gjort i forhandlingene. Dette handlet nok en gang ikke om innholdet i pensjonen. Vi viste at vi hadde tapt kampen om fortsatt forhandlingsrett på pensjon, men nå handlet det om retten til å forhandle om kompensasjon for økonomisk tap ved overgang fra ytelsespensjon til hybrid. Vi meklet på overtid og kom til slutt til enighet med en løsning vi kunne akseptere.

Alle Ledernes oppdaterte avtaler er tilgjengelig på www.lederne.no og kan lastes ned herfra.

Her forberedte vi oss på en konflikt og var i kontakt med alle aktuelle medlemmer slik at de var informert og motivert.

Hovedavtalen har utløp 31. desember 2017 og ble ikke forhandlet på i 2016.

Spekter

Felleskjøpet er selvgående i forhandlingene og Lederne bidrag er at rådgiver deltar på planleggingsmøter i forkant av forhandlingene og bistår ved behov underveis på telefon. Partene kom i år raskt til enighet og medførte ingen endringer i B-delsoverenskomsten. Norlandia ble en krevende forhandling som havnet i mekling. Det var tre hovedgrunner til at vi brøt forhandlingene og havnet i mekling.

1. Det var fremmet et krav fra Norlandia om at vi måtte gi fra oss forhandlingsretten på en fremtidig pensjonsordning for våre medlemmer.
2. Vi fikk et tilbud om en økonomisk ramme som var lavere enn andre organisasjoner i Norlandia.
3. Krav om en begrensning av ubunden tid for pedagogiske ledere.

Alle disse spørsmålene ble løst i meklingen.

Pensjonsordningen ble videreført i sin nåværende form frem til neste hovedtariffoppgjør om to år. Det er et partssammensatt utvalg som jobber med pensjonsspørsmålet i tariffperioden og det er også åpnet for at dersom vi blir enige om en ny pensjonsordning i perioden så kan vi inngå en avtale om dette.

Spørsmålet om økonomi løste seg også til slutt, men her er det på sin plass å gi honnør til Ledernes til-litsvalgte i Norlandia, Tonje Rønning, som gjorde en kjempejobb i møte med Norlandia for å gravlegge deres argumenter om hvorfor Ledernes medlemmer skulle få mindre enn de øvrige organisasjonene.

Det siste spørsmålet om ubunden tid var et krav fra Norlandia. Det frafalt de i meklingen.

Fagligpolitisk avdeling 2016

Vi hadde forberedt oss på mulig konflikt og hadde varslet medlemmene våre som stod klare til å stå streikevakter dersom det skulle bli konflikt.

Akasia hadde barnehager som både var på KA-avtalen og på PBL-avtalen. De meldte seg inn i Spekter og på forsommeren 2016 begynte forhandlingene. Dette er en fortsatt pågående prosess og nok en gang er pensjon det mest krevende temaet. Alle ansatte i Akasia hadde innskuddspensjon og så har arbeidsgiver ikke reservert seg mot tariffavtalene, men har sendt organisasjonene et varsel om at de ville reservere seg bare mot pensjonsavtalen. Deretter har de ensidig endret pensjonsavtalen til alle ansatte til en innskuddsbasert ordning. Lederne har i samarbeid med de øvrige organisasjonene motsatt seg dette og både Fagforbundet og Delta har stevnet Akasia for arbeidsretten i forhold til denne saken. Akasia på sin side har svart på dette ved å stevne flere medlemmer i Fagforbundet for retten som et motsvar.

Parallelt med dette har vi da ført forhandlinger og det er og har vært en krevende prosess med en arbeidsgiver som ikke har veldig stor respekt for arbeidslivets spilleregler når man er i forhandlinger. De går stadig ut og informerer de ansatte om deres syn i saker som fortsatt ligger på forhandlingsbordet og gir ensidig informasjon som bidrar til å skape uro.

En samlet arbeidstakerside har fremmet krav om at den arbeidsgivervalgte pensjonsordningen erstattes med en kjønnsnøytral og livsvarig hybridpensjon. Denne koster arbeidsgiver noen hundre tusen kroner mer i året, men den er til gjengjeld kjønnsnøytral og gir kvinner og menn i Akasia lik pensjon. Utover dette er partene enige om det meste i en B-delsoverenskomst.

Prosessen er kommet så langt at vi 24. mars skal i fase 3-forhandlinger i Spekter med stø kurs for mekling.

ASVL

ASVL-avtalen utløp den 31. august 2016, og ble oppsagt til riktig tid.

Det har ennå ikke kommet i stand forhandlinger på avtalene. Noe av årsaken til dette, er at et av medlemmene i forhandlingsutvalget døde i fjor. Utfordringen har vært å få etablert et nytt forhandlingsutvalg.

ASVL vil bli kontaktet med sikte på å få gjennomført forhandlingene i 2017.

KS

Nytt partsforhold i KS bedrift og Energiavtalen del 2 kom i stand etter at et medlem i region Vest tok kontakt. Etter å ha avklart politisk om det var ønskelig å kreve partsforhold ble kravet sendt og det skulle ta ett år før vi endelig kunne skrive under en protokoll som gir oss partsforhold i disse to avtalene som også gir et godt grunnlag for rekruttering. Bedriftsavtalen gjelder for avfall, IKT, næring/eiendom, parkering, revisjon, vann og avløp. Energiavtalen del 2 gjelder for energibedrifter.

Det har vært et svært krevende år med forhandlinger, men vi har klart å finne løsninger på alle de ulike avtalene. To ganger måtte vi møte hos Riksmekleren og begge gangene fant vi løsninger. En viktig forutsetning for at vi har fått til såpass mye i 2016 er det gode samarbeidet på tvers av organisasjoner som ser verdien i å samarbeide på de områdene hvor vi har sammenfallende interesser.

KA (Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon)

Små endringer i tariffavtalen. Økonomien i oppgjøret var langt på vei lagt etter at KS hadde forhandlet i forkant. Det ble også satt av en liten pott til lokale forhandlinger i de sentrale forhandlingene. Dette er helt i tråd med våre krav. Vi går som regel inn i denne type forhandlinger med krav om at hele den økonomiske rammen settes av til lokale forhandlinger. Særavtalene ble forhandlet i november og medførte små endringer.

I 2016 ble også den delen av Den Norske Kirke som tidligere var omfattet av Statens tariffavtale forhandlet inn i KA sin avtalestruktur. Den nye avtalen omfatter noen ytterst få medlemmer i Lederne og vår deltakelse i forhandlingene har vært deretter. Vi har imidlertid signert på alle protokoller og vårt partsforhold er således ivaretatt for fremtiden og fremtidige medlemmer.

Private Barnehagers Landsforbund (PBL)

Marginale endringer i tariffavtalene. Forhandlingene ble gjennomført i desember og det hadde sammenheng med at PBL og de øvrige organisasjonene som forhandler før oss havnet i mekling i forhold til pensjonsspørsmålet. Pensjonsspørsmålet er inntil videre uavklart og det er nedsatt et partssammensatt utvalg som skal se på ulike løsninger frem mot neste tariffoppgjør.

Jan Olav Brekke
Forbundsleder frem til landsmøtet 2016

Fagligpolitisk avdeling 2016

Forbundsstyret

Forbundsstyret har hatt 10 styremøter i 2016. Det har blitt behandlet 53 saker, fordelt på hovedområdene drift/økonomi og organisasjonspolitiske saker.

Forbundsstyrets møter ble avviklet som følger:

- 20. januar: Styremøte forbundskontoret i Storgata.
- 21. og 22 februar: Styremøte med politisk skolering, Farris Bad Larvik.
- 30. mars: Styremøte forbundskontoret i Storgata.
- 28. april: Styremøte forbundskontoret i Storgata.
- 19. og 20. juni: Styremøte Thon Hotell Maritim Stavanger.
- 29. august: Styremøte i forkant av Lederkonferansen FRONT 2016, Radisson Blu Holbergs Plass, Oslo.
- 3. og 4. oktober: Styremøte forbundskontoret i Storgata.
- 10. november: Styremøte Clarion Hotell & kongress, Trondheim i forkant av landsmøtet.
- 6. og 7. desember: Konstituerende styremøte for nytt styre i perioden 2017-2021.
- 19. desember: Styresak behandlet via mail.

2016 Har vært et utfordrende år for mange av våre medlemmer hva gjelder omstillinger, permitteringer og nedbemanninger. Styret har fulgt medlemsutviklingen nøye, og aldri har så mange av våre medlemmer søkt støtte vedr. arbeidsledighet. Styret har holdt seg grundig orientert om utviklingen og støttet nødvendige tilpassinger i driften.

I forkant av hvert møte presenteres styrets liste over faste oppfølgingssaker. Faste saker omfatter bl.a. økonomiske rapporter, revisjonsrapporter, medlemsutvikling og organisatoriske saker.

Styret foretok våren 2016 en endring i driften i organisasjonsavdelingen og opprettet en egen avdeling med avdelingsleder på Stavangerkontoret i Breibakken.

På styremøtet 6. og 7. desember overtok nyvalgt forbundsleder Audun Ingvarlsen stafettpinnen fra avtroppende forbundsleder Jan Olav Brekke. Samtidig konstituerte det nye styret seg med syv nye representanter av totalt 13 representanter.

Forbundsstyrets protokoller distribueres til styrets medlemmer, varamedlemmer, ansatte og kongressdelegater.

Liv Spjeld By

Nestleder

Landsmøtet 2016

Landsmøtet 2016 fant sted på Clarion Hotel & Congress i Trondheim 11.- 13. november.

Til behandling lå tradisjonelle landsmøtesaker som medlemsutvikling, regnskap, beretninger og budsjett, samt årsrapport, kontingent og innsendte forslag, herunder flere forslag til endring av vedtektene. Den store saken på landsmøtet var likevel valg på ny forbundsleder, da Jan Olav Brekke gikk av etter 21 år. Valgkomiteen hadde enstemmig innstilt Audun Ingvarlsen som ny forbundsleder, og han ble enstemmig valgt uten motkandidat.

I sin åpningstale gikk Brekke gjennom sentrale elementer i forbundets utvikling de seneste årene, og spesielt omorganiseringen og skillet mellom politisk

virksomhet og de administrative funksjonene. Han kom også inn på målsettingene forbundet har satt seg hva angår medlemsutviklingen, og de utfordringene Lederne som forbund står overfor, spesielt relatert til utfordringene innen olje- og gassnæringen og leverandørindustrien. Han nevnte også samarbeidet med Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) og Høyskolen i Oslo og Akershus om den nye lederutdanningen vi samarbeider om.

Lederne hadde invitert tidligere ordfører Marvin Wiseth som i sitt kåseri blant annet trakk opp de historiske linjene fra Winston Churchill til dagens unge, og hva som inspirerer til en best mulig lederstil. Kommunalråd i Trondheim, Gjermund Lykke, ønsket velkommen til Trondheim og fortalte om byens kulturhistorie og noen av byens kjente personligheter. Kalle Larsson var invitert for å fortelle om Abrigos utvikling og hva den økonomiske støtten fra Lederne betyr for driften av hjemmet for unge mødre og deres barn utenfor Rio de Janeiro i Brasil.

Dirigenter på landsmøtet var Helge Sørum og Arne Pukstad Juliussen.

For fullstendig referat fra landsmøtet vises til landsmøteprotokollen.

Tor Hæhre

Fagligpolitisk rådgiver

Internasjonalt samarbeid

Fagligpolitisk avdeling er på vegne av forbundet representert i ledelsen både i CEC European Managers og FECCIA (konfederasjonen for kjemiske bedrifter og beslektede bransjer).

Forbundsleder sitter i styret for CEC, med nestleder som hans stedfortreder. Fagligpolitisk rådgiver er visepresident i FECCIA og treasurer i CEC, med medansvar for kommunikasjon.

Avdelingen var i 2016 representert på følgende møter i internasjonal regi:

- 6.-7. juni, Budva, Montenegro, CEC, styremøte (Brekke)
- 9.-10. september: FECCIA, Wien, styremøte og seminar (Hæhre)
På dette møtet deltok, i tillegg til FECCIAs styre, også en rekke arbeidsgiverrepresentanter for en del større europeiske bedrifter og konserner, og det ble bl.a. orientert om på hvilke måter teknologien som er utviklet gjennom flere tiårs norsk olje- og gassutvinning kan benyttes til andre formål i ikke-petroleumsrelatert virksomhet.
- 13.-14. oktober: CEC, Roma, styremøte (Hæhre)
På dette møtet ble arbeidet med et nytt politisk manifest, og nye statutter (vedtekter) for CEC, startet. Arbeidet vil fortsette ut 2017 og skal etter planen være ferdig til presentasjon og vedtak på CECs ordinære kongress i mai 2018.
- 20.-21. november, CEC, Paris, ekstraordinær generalforsamling (Brekke/By)
- 7.-8. desember, CEC, Brussel, ledermøte (Hæhre)

Tor Hæhre

Fagligpolitisk rådgiver

Utval for aluminium 2016

Medlemmer

Ove Ellefsen (leiar)	Hydro Karmøy
Ole Petter Kallevik	Hydro Karmøy
Leif Sundstrøm	Hydro Holmestrand
Jan Einar Stanger	Hydro Holmestrand
Kjetil Bauge	Hydro Husnes
Bjørn Egil Haugland	Hydro Husnes
Trond Nakkestad (nestleiar)	Alcoa Lista
Jan Arne Bøe	Alcoa Mosjøen
Olav Malmerengen	Sapa Profiler Magnor A/S
Kevin Widlic	Sapas hovudkontor i Oslo
Ragnar Vågen (sekretær)	Lederne sentralt

Mandat

- Fremme næringens generelle interesser i forhold til politiske rammevilkår.
- Fremme medlemmene og Ledernes interesser i forhold til lønns- og arbeidsvilkår.
- Fremme medlemmene og Ledernes interesser i forhold til HMS, trivsel og organisering.

Utvalget har til hensikt å møtes ca. fire ganger pr år og den enkelte bedrift kan stille med to representanter. Dette må de fra den enkelte bedrift vurdere i henhold til hva bedriften er villig til å dekke i forhold til reiseutgifter. Ett møte pr. år legges opp med overnatting.

Utvalget rapporterer til Lederne sentralt. Høringer vedr. bransjen oversendes utvalgets sekretær og leder.

Fast agenda:

- Møtereferat
- Status den enkelte bedrift som:
 - Marked
 - Bemanning
 - Medlem status
 - Økonomi
 - Lokale saker

Status bedrift sendes på forhånd utvalgets sekretær.

Møter

Utvalet har avhalde totalt fire møter, tre av disse i Oslo og eit i samband med ein studietur til Barcelona. På denne turen representerte Tor Hæhre Lederne sentralt.

Tema som har vore tatt opp på dei ulike møta er følgjande:

- Mandatet for utvalet
- Strategiplan
- Val
- Møteplan
- Budsjett for utvalet
- Rapport og status frå alle fabrikkstadene (fast punkt på alle møter)
- CO2-kompensasjon, kva skjer etter 2020
- Nettleige
- Kablar til utlandet
- Statkraft si rolle i kraftmarknaden
- Rammeverk for denne type industri generelt
- Lønnsoppgjeret 2016
- Diverse orienteringar frå fagpolitisk avdeling
- Politisk leiing si involvering, samarbeid og «drahjelp»
- Høyringar
- Årsrapport 2015

Besøk

Takka vera medlemmene i utvalet og særskilt leiar Ove Ellefsen har det vore besøk av fleire profilerte politikarar og representantar frå næringslivet. Følgjande personar har vitja oss i 2016: Bellona: Seniorrådgjevar Olaf Brastad Energi og Miljøkomiteen på Stortinget: Per Rune Henriksen (AP) Hydro: Jan Peter Jebsen

I tillegg har Lederne sitt forsikringskontor vore representert på eit av utvalets møte.

I tillegg har representantar frå fagpolitisk avdeling delteke på deler av møta.

Høyringar

Medlemmene er svært opptatt av at alle relevante høyringar vert sendt utvalet for gjennomgåing. I desember var nokre av medlemmene samla i Oslo, for å førebu eit svar på høyring om utanlandskablane. Tor Hæhre og representantar frå Alcoa og Hydro deltok også i dette arbeidet.

Ragnar Vågen

Ragnar Vågen
Sekretær

Konferanse

Utvalet ser for seg å arrangere ein konferanse i 2018. Tema vil bli framtida for norsk aluminiumsindustri. Miljøaspektet vil også kunne vera sentralt tema på ein slik konferanse. Utvalet har sendt brev til forbundsstyret om desse planane.

Ledernes bransjeutvalg for vekst og attføring

Innledning

Bransjeutvalget har hatt et aktivt og fremgangsrikt år i 2016. Det arbeides konstruktivt i utvalget med bransjeaktuelle saker, relevante og faglige tema, og det har blitt fokusert mer målrettet mot markedsføring og rekruttering innenfor bransjen.

Utvalget har i 2016 bestått av representanter fra de fem geografiske regionene, samt bransjeansvarlig rådgiver. Disse er:

- Marit Garmannslund Nortun, bransjeansvarlig
- Håkon Bjørklund, region Øst (til november)
- Kurt Loland, region Sør (til 15. mars)
- Stein Olav Rogne, region Nord
- Anita Strøm, region Midt-Norge
- Asgeir Krokvik, region Vest (til februar)

Jan Helge Myhre, Sogneprodukter A/S, vararepresentant for Asgeir Krokvik, region Vest, ble valgt til representant fra oktober, Elsie K. Myklebust, ble valgt til vararepresentant for region Vest fra oktober. Fra region Sør ble Rune Bjørndalen valgt til ny representant etter at Kurt Loland gitt bort. Ole Ivar Knudsen Nedenes ble valgt til ny vararepresentant for region Sør. Sven C. Vogt, gikk inn som midlertidig representant for region Øst. Det er ikke valgt ny vararepresentant for region Øst i 2016.

Utvalget har hatt følgende mandat:

- Være et arbeidsutvalg for Lederne innen vekst- og attføringsbedriftene,
- Være høringsinstans for høringer fra det offentlige
- Være ansvarlig for koordinering og behandling av aktiviteter og saker som er relatert til bransjen
- Innstille til forbundsledelsen sitt syn på bransje-relaterte saker av fagligpolitisk og prinsipiell karakter med betydning for Lederne
- Avholde bransjekonferanser for medlemmene
- Kontakt med arbeidsgiverorganisasjonene
- Budsjett – planlegging – oppfølging - kontroll

Utvalget skal være et rådgivende utvalg overfor forbundsledelse og forbundsstyret.

Aktiviteter/faglig arbeid

Hovedoppgavene til bransjeutvalget har vært å ta opp og jobbe med bransjeaktuelle saker og sette fokus på problemstillinger og utfordringer som medlemmene og forbundet er opptatt av. Utvalget er også høringsinstans for politiske og samfunnsaktuelle saker. I tillegg skal utvalget være et arbeidsutvalg for medlemmene og forbundet for øvrig.

Utvalget har satt opp strategi- og aktivitetsplan (handlingsplan) for bransjeutvalget for å få en strategisk, målrettet og funksjonell oversikt over hvilke aktiviteter og arbeid utvalget planlegger å arbeide med i løpet av året. Et av hovedmålene for 2016 var blant annet å nå et antall på 1150 medlemmer i løpet av året. Det er viktig å aktivt delta som utstillere på blant annet messer og fagkonferanser, for å synliggjøre Lederne og bransjens aktiviteter.

Lederne deltok som utstillere med egen stand på fagkonferansen til Arbeid & Inkludering (tidl. Attføringsbedriftene) i Stavanger i juni. Standen ble godt besøkt, og det kom mange henvendelser og spørsmål om hva Lederne kan bidra med overfor medlemmene.

I november avholdt bransjeutvalget konferanse for tillitsvalgte, hvor hovedtema var omstilling og nedbemanning. Konferansen ble avholdt på Thon Hotel Arena på Lillestrøm. Advokat Alf Kåre Knudsen fra advokatfirmaet Bing & Hodneland og avdelingsleder i Lederne, Stein Zander, var invitert som foredragsholdere for å belyse konsekvenser og virkninger av nedbemanning og omorganisering for arbeidstakerne. Alf Kåre Knudsen fokuserte på begreper sundt stillingsvern og forskning knyttet til virkninger av omstillinger, og gikk inn på de psykiske, sosiale og helsemessige konsekvensene rundt nedbemanning. Stein Zander gikk dypere inn i de arbeidsrettslige og juridiske bestemmelsene og konsekvensene ved omorganisering og nedbemanning. Konferansen hadde rundt 30 deltakere.

Bransjeutvalget har avholdt fire møter i løpet av året. I møtene har det også i 2016 blant annet vært fokusert på de store og nye utfordringene virksomhetene i bransjen har stått overfor når det gjelder anbud og konkurranse om tiltaksplasser og økonomiske midler. I løpet av året har vi sett at etablerte virksomheter i bransjen har tapt anbud i konkurranse med nye og ukjente aktører i markedet. Dette har ført til stor uforutsigbarhet for virksomheter i bransjen, store omorganiseringer og nedbemanninger, og store krav til omstilling for ansatte. Tap av anbud har ført til mange oppsigelser i bedrifter over hele landet, og våre medlemmer har i stor grad blitt berørt av dette. Forbundet har hatt flere nedbemanningssaker hvor det har vært nødvendig med advokatbistand.

Medlemsutvikling

Medlemsantallet for bransjen har hatt en nedgang i perioden november 2015 – mars 2016 på 27 medlemmer. I perioden fra tredje kvartal og ut året var det en nedgang i medlemsantallet på rundt 2,8 prosent til tross for gode innmeldinger. Årsaken til dette anses å være store omorganiseringer og nedbemanninger i bransjen på grunn av blant annet tapte anbud. Flere medlemmer har også gått over i førtidspensjon eller gått over i andre stillinger/bransjer. Antall medlemmer ved utgangen av 2016 var 966, som er en nedgang på 81 medlemmer i forhold til samme tidspunkt året før. Det var 97 innmeldte og 92 utmeldte i løpet av året, som gir en netto innmelding på 5 medlemmer.

Generelt/oppsummering

Medlemstilgangen netto for 2016 har, som nevnt, vært lav, noe som i stor grad skyldes de store omveltningene som har vært i bransjen i løpet av året. Forhåpentligvis vil nedgangen stagnere når virksomhetene i bransjen har fått tilpasset seg behovet for arbeidskraft, og forhåpentligvis vinner flere anbud. Det arbeides aktivt og konstruktivt i bransjeutvalget for å se nærmere på hvordan bransjen kan imøtekomme de nye kravene og behovene som vil komme fremover for medlemmene i bransjen i kjølvannet av omorganiseringene.

Medlemmene er aktive pådrivere for å rekruttere nye medlemmer, og viser stort engasjement i saker som det arbeides med i forbundet. Medlemmene bidrar med positive holdninger og omtale ute i virksomhetene, og vi får mange henvendelser og gode tilbakemeldinger fra medlemmer som har fått bistand fra Lederne i ulike saker. Erfaringer viser at det er en økende interesse for Lederne, og det kan ses gjennom arbeidet som gjøres både for og blant medlemmene. For utvalget har det vært viktig å komme ut i det offentlige rom, og være med å bidra der hvor beslutninger og avgjørelser tas i forhold til bransjens fremtid. Det er også spesielt viktig at Lederne kan være en aktør ute på samme arena som øvrige organisasjoner både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden i spørsmål som angår våre medlemmers hverdag og arbeidsforhold.

Utvalget har arbeidet aktivt og målrettet også om utfordringene og oppgavene i året som har gått. Det har kommet mange gode innspill til nye ideer som det skal arbeides videre med fremover, som blant annet vil være å delta enda mer målrettet mot markedsføring og rekruttering i bransjen. Det er svært viktig å kunne ivareta medlemmene faglig, ved å tilrettelegge for kurs og bransjerettede konferanser, rekruttere nye medlemmer og være et synlig utvalg som er tilstede for medlemmene og gir trygghet på alle områder.

Marit Garmannslund Nortun

Marit Garmannslund Nortun
Bransjeansvarlig for vekst og
attføring i Lederne /
rådgiver region Midt-Norge

Ledernes utvalg for samfunnsutvikling

Utvalet har bestått av følgende medlemmer:

Helge Meyer (leiar)
Per Helge Ødegård
Cato Prytz
Jan Roald Nysæther
Wiggo Hansen
Ragnar Vågen (tilsett)

I tillegg har fagpolitisk avdeling delteke på heile eller deler av møter.

Mandat for utvalet

Utval for samfunnsutvikling har seks medlemmer oppnemnt av forbundsstyret. Ein av rådgjevarane er fast medlem av utvalet. Utvalet er rådgjevande og har følgjande hovudoppgåver:

- 1) Arbeide for medlemmer og forbundets interesser innafor saker som vedkjem samfunnsutviklinga i Norge.
- 2) Utvalet skal føreslå arrangement av konferansar i forbundets regi.
- 3) Utvalets medlemmer skal holde seg orientert om den generelle samfunnsutviklinga og koordinere/behandle innspel frå tillitsvalde, medlemmer og forbundet i sin heilskap innanfor dette området.
- 4) Utvalet skal utarbeide og legge fram hovudlinjer for gjennomføring av tiltak innanfor sitt utvalsområde og leggja desse fram for forbundsstyret/forbundsleiinga.
- 5) Utvalet skal støtta avdelingar, bedriftsgrupper og tillitsvalde på ulike organisasjonsplan og medverke til deltaking og representasjon i eksterne aktivitetar innan samfunnsutvikling.

Utvalet har gjennomført totalt tre møter. Det har vore sett på ulike alternativ i forhold til å arrangere ein konferanse i utvalets regi. Dette har vi ikkje lukkast med. Utvalet har elles drøfta ulike saker, og særleg med tanke på utfordrande tider i oljeindustrien. Politisk leiing har delteke på møta.

Forbundsstyret bestemte på eit møte på slutten av året å løyse opp utvalet. Dermed vart siste møte i dette utvalet avhalde den 29. september 2016.

Ragnar Vågen

Ragnar Vågen
Referent

Unge Lederne

Unge Lederne ble konstituert 14. desember 2011. Utvalget har representanter fra alle regioner. Totalt er mer enn 1 900 medlemmer i Lederne under 38 år.

Mandat

Utvalgets mandat, vedtatt av forbundsstyret 26. januar 2012, er som følger:

- Unge Lederne fokuserer på Ledernes medlemmer til og med fylte 37 år.
- Unge Lederne skal fokusere på viktige aspekter for å tiltrekke seg unge medlemmer, herunder behov for spesielle medlemsfordeler, tilbud og tjenester.
- Unge Lederne søker å skape arenaer for nettverksbygging mellom yngre og eldre medlemmer på tvers av bransjer og geografi.
- Unge Lederne skal motivere og bistå unge medlemmer til tillitsverv i bedriften og organisasjonen.
- Unge Lederne skal innstille overfor forbundsstyret Ledernes ungdomspolitiske standpunkter og være forbundets ressurs i saker som berører yngre medlemmer.

Utvalgets medlemmer er:

Simen Steigedal	Region Samvirke (utvalgsleder)
Alexandra Salamon	Region Olje og Gass
Mathilde Dahl	Region Nord
Line Folstad	Region Midt-Norge
Tommy Moe	Region Vest
Jostein Jørgensen	Region Vest
Anders Pettersen	Region Øst
Mats Philip Kvamme	Region Øst
Jana Jarasova	Region Sør

Aktiviteter

Aktiviteten i Unge Lederne i 2016 har vært god. Utvalget har i løpet av året hatt seks møter. Deltagelsen har vært bra fra de fleste regioner og det har vært få forfall i løpet av året.

«Helt Sjef»; utvalget har vært delaktig i «Helt Sjef» fra forbundet sin side. Dette er en pris som fokuserer på

ungt lederskap. Forbundet lyktes ikke med å få med en samarbeidspartner for 2016 og ble dessverre ikke arrangert. Utvalget vil jobbe for at denne kan komme med igjen i 2017 da vi mener dette er viktig for å fremme ungt lederskap.

Utvalgets fokus i 2016 har vært å jobbe videre med det gode arbeidet som ble gjort i 2015. Utvalget satte en egen agenda på møtet sitt i mars at det skal jobbe med å sette en politisk plattform for utvalget. Starten på året var veldig god med god deltagelse fra utvalgets medlemmer og støtte fra forbundet. Dette resulterte blant annet i at vi kom med flere forslag til endringer i politisk plattform som ble vedtatt ved årets landsmøte i Trondheim.

I mars hadde vi en større workshop hvor vi jobbet med hvordan utvalget kan påvirke resten av forbundet og sette en politisk agenda for utvalget. Vi jobbet også med kurskatalogen til forbundet og kom med forslag til kurs som kan være aktuelle for yngre ledere. Flere av utvalgets medlemmer har nå fått plass i regionutvalgene i sin region. Vi oppfordrer alle regioner til å ha en egen person som er i aldersgruppen til unge ledere med i regionutvalget sitt.

Simen Steigedal har på vegne av Unge Lederne fast plass i forbundsstyret med tale- og møterett

Hvem har jobbet med Unge Lederne fra forbundet

Lene Ljødal fra kommunikasjonsavdelingen i Lederne har vært med på møtene første halvdel av 2016.

Simen Steigedal

Simen Steigedal
Utvalgsleder Unge Lederne

Økonomi og medlemsregister

Vi gikk inn i 2016 med at deler av medlemsregisteret, og hele økonomiavdelingen, var outsourcet til Medlemstjenester på Bryne. Fra juli 2016 tok vi alt tilbake på eget hus slik at vi ved utgangen av året hadde en helt annen situasjon enn ved inngangen.

Avdelingen har blitt oppbemannet med to stykker. Det gjelder Hege Tollefsen som har hovedfokus på medlemsregisteret - her tok hun med verdifull kompetanse fra FLT. I tillegg gjelder det Eline Krøger som har hovedfokus på lønn i tillegg til medlemsregister og annet innen økonomi. Også Eline tok med seg verdifull kompetanse inn til oss. Fra før av hadde vi Inger Haave og Christin Lauten som har vært hos Lederne i mange år og som sitter på masse erfaring som vi alle har fått god bruk for. Avdelingen består da av disse fire personene i tillegg til regnskapsleder som ble ansatt høsten 2015, totalt fem personer.

Året har vi brukt til kompetanseheving og læring av systemene. For de oppgavene vi tok tilbake på eget hus var vi avhengig av god hjelp fra tidligere leverandør, Medlemstjenester. Vi hadde flere turer ned til de på Bryne samt at de kom til oss. Overgangen gikk veldig fint og profesjonelt. Vil derfor benytte anledningen til å takke alle på Medlemstjenester for velviljen og måten dette ble gjort på, samt innsatsen de har gjort for Lederne i mange år.

Vi tok over arbeidsoppgavene fra Medlemstjenester litt etter litt, slik at vi var oppe og gikk ved overtagelsen. Selv om vi alle var spente, gikk overgangen bra og har fortsatt slik i hele 2016. Det har vært mye nytt å sette seg inn i og mye jobb. Vil derfor også rette en stor takk til avdelingen for en iherdig innsats gjennom denne prosessen.

Når det gjelder det faglige i 2016 gikk det i bølger. Vi hadde en flott medlemsutvikling frem til høsten før det snudde. Da slo i stor grad krisen i petroleumsbransjen inn. Dette medførte også tap av medlemmer for oss, slik at medlemsbildet endret seg i løpet av høsten. Gjeldende fullt betalende medlemmer så har vi derfor en liten nedgang året sett under ett.

Regnskapsmessig ble det nok et godt år for Lederne. Resultatet viser et overskudd på 465.148, noe som er tilnærmet det budsjetterte resultatet.

Karl Edvin Foss
Regnskapsleder

Ledernes juridiske bistand 2016

Arbeidsrettslig bistand

Lederne har i løpet av 2016 styrket den arbeidsrettslige bistanden til medlemmer og tillitsvalgte ytterligere ved å øke bemanningen i fag og juridisk avdeling til 3,3 årsverk. Avdelingen har i 2016 vært ledet av Stein Zander, og har i tillegg til avdelingsleder bestått av Einar Mortensen (50 % stilling), Frøydis Vandvik Løvdal (80 % stilling) og Elma Jakupovic (100 % stilling fra 15. mai). Avdelingen har i 2016 bistått medlemmer og øvrige organisasjonsledd innenfor et bredt spekter av saker. Arbeidet er utført i nært samarbeid med organisasjonsavdelingens rådgivere som har vært Ledernes førstelinje i dette arbeidet. Det er også i 2016 kjøpt inn juridiske tjenester fra eksterne leverandører.

Året 2016 har vært et meget krevende år. I hovedsak skyldes dette at de store nedskjæringene innenfor områdene til region Olje og gass også har vært gjeldende i 2016. Dette har medført at mange medlemmer har blitt rammet av permitteringer og oppsigelser. Ledernes bistand har imidlertid i flere saker medført at permitteringer og oppsigelser har blitt trukket.

I tillegg til nedbemanningssakene ser vi også i 2016 en vekst i saker relatert til mobbing og trakassering. Dette er som regel kompliserte saker som krever langvarig oppfølging og bistand før de finner sin løsning. Flere medlemmer har også opplevd et press på deres lønn- og arbeidsvilkår. Særlig gjelder dette innenfor tjenestepensjonsområde, hvor flere har opplevd endringer i pensjonsordninger og pensjonsvilkår.

Lederne har i 2016 ført to saker for arbeidsretten. Det er ført 11 saker for ting- og lagmannsrett. For ytterligere ni saker ble det inngått forlik før gjennomføring av hovedforhandling.

Privatrettslig bistand

Også i 2016 har mange medlemmer benyttet seg av Ledernes privatjuridiske bistand. Lederne har etter søknad i enkelte saker gitt tilsagn om prosessdekning der det har vært behov for å gå til rettslige skritt.

Juridisk opplæring

Fagjuridisk avdeling har i 2016 vært forelesere for kursene jus på arbeidsplassen og omstilling. Avdelingen har også bidratt med temakurs og innledninger ute i avdelinger og regioner.

Stein Zander
Avdelingsleder fagjuridisk avdeling

Kurs og kompetanse 2016

Administrasjon

I perioden har vi jobbet med å få integrert Proviso, nettsiden og medlemsregisteret slik at systemene jobber sammen. Ved innlogging på www.lederne.no/minside vil en kunne melde seg på kurs. Alle nødvendige opplysninger om medlemmet kommer automatisk opp. Alle kurs en er meldt på finner en under mine kurs. Her finner man også de kursene en har vært på og en finner også kursbeviset på denne siden. I tillegg har vi fått på plass elektroniske kursbevis som sendes ut tre dager etter endt arrangement, sammen med en elektronisk evaluering av alle våre kurs og konferanser gjennom systemet Netigate.

EV fondet

Det er jobbet kontinuerlig med endringer av EV-fondet slik at det skal være en medlemsfordel som vi kan beholde i mange år fremover. Fondets regler ligger på www.lederne.no > Kurs og kompetanse.

Kommunikasjon

Kommunikasjonsavdelingen samarbeider tett med kursavdelingen i forhold til å få ut informasjon om kurs- og konferansevirksomheten. Alle kurs og konferanser legges ut på kurssidene, ut på de sentrale nettsidene, de regionale nettsidene der kurs og konferansen holdes og på Facebooksidene våre. I tillegg sendes det direkte markedsføring til det enkelte medlem gjennom systemet som nå er på plass.

Kurs for bedriftstillitsvalgte

Kursavdelingen har i samarbeid med organisasjonsavdelingen utarbeidet et nytt opplegg med kursmoduler for bedriftstillitsvalgte. Vi har slitt med å få bedriftstillitsvalgte til å melde seg på sentrale kurs og har valgt å legge ut en ny modell. Lederne har nå et sett med kursmoduler som til sammen utgjør en nærmest komplett utdanning for bedriftstillitsvalgte. Også andre grupper av medlemmer, organisasjonstillitsvalgte og andre kan ha stor nytte av å få et innsyn i de rammer og muligheter som regulerer arbeidsforhold og arbeidsliv forøvrig. Kurstilbudet er bygget omkring åtte moduler som hver kan tilpasses en lengde på 2-3 timer. Hver modul har et eget tema, men temaene henger logisk sammen. Deltakelse på alle 8 moduler vil gi den tillitsvalgte meget brede kunnskaper til hjelp i sitt verv, og gi viktige kunnskaper foran møter med arbeidsgiver. Mer informasjon på https://lederne.no/kurs_og_kompetanse/tillitsvalgtkurs

I tillegg kjøres det en rekke sentrale kurs som er videregående kurs for bedriftstillitsvalgte. Den nye høyskolesatsingen vil også være aktuell som topptillitsvalgtopplæring for hovedtillitsvalgte/heltidstillitsvalgte i store konserner.

Ledernes skolen

I perioden er det utviklet og gjennomført to styreopplæringskurs for forbundsstyret og et kurs for avdelingsledere.

Kurs og konferanseplanlegging

Det har vært en stor aktivitet på avdelingen med gjennomføring av aktiviteter i 2016 samt planlegging av kurs- og konferansevirksomheten i 2017. Det har vært tett samarbeid mellom kommunikasjonsavdelingen, fagpolitisk avdeling og kurs og kompetanseavdelingen i planlegging og gjennomføring av aktiviteter.

Høyskolesatsingen

Lederne har siden 2008 gjennomført undersøkelsen Norsk Ledelsesbarometer blant sine medlemmer. Funnene har vist at «Hard» HR har fått fotfeste i Norge, og de ansatte mister innflytelse. Norge har tradisjonelt hatt en sterk medbestemmelse på arbeidsplassene, og sammen med ledelsen har vi funnet gode løsninger på utfordringer sammen.

Siden Lederne har sett denne utviklingen, har vi også sett etter alternative utdanningsmodeller. Den har vi funnet i samarbeid med AFI og Høgskolen i Oslo og Akershus. Studiet starter som et etter- og videreutdanningskurs høsten 2016 ved HiOA, School of Management.

Lederne har nå etablert en lederutdanning som har kunnskapen om den norske arbeidslivsmodellen som grunnelementet for å forstå hvordan teori og modeller virker i praksis. Det årlige Norsk Ledelsesbarometer brukes som ferskvarekunnskap om arbeidslivet i denne utdanningen. Norge har i dag ingen rene utdanninger innen den norske modellen.

For å være en god leder i Norge må du kjenne til den norske arbeidslivsmodellen med sine bedriftsdemokratiske og kollektive ordninger. De anglosaksiske teoriene er i stor grad bygget på økonomi og psykologi. De er individorienterte og har i stor grad konkurranse og standardisering som organiserende prinsipper. I Norge er det samarbeid på alle nivå som preger virksomhetene.

Ved oppstart er målgruppen 25 av medlemmene i Lederne. Opptakskravet er generell studiekompetanse eller realkompetanse i tråd med forskrift om opptak ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Realkompetanse vurderes i tråd med retningslinjer for opptak på grunnlag av realkompetanse ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

Følgende studiemodell er på plass:

Studiet gir muligheter for å ta enkeltemner på 15 studiepoeng hvert semester. Det blir utarbeidet en programplan med studieinnhold og pensumoversikt for hvert emne:

- Arbeidslivkunnskap – arbeidslivsmodellens oppbygging og virkemåte (starter opp høst 2016).
- Makt og opposisjon – styring, ledelse og medbestemmelse (vår 2017).
- Organisasjon og ledelse i norske virksomheter (høst 2017).
- Marked, utvikling og omstillingsevne i norsk arbeidsliv (vår 2018).

Målet er en bachelor og en master innen den norske lederutdanningen.

Vi ønsket dedikerte søkere som ønsker å ta en bachelor og helst en master. Lederne har fulgt de 25 studentene opp spesielt. De har fått dekket studieutgifter, bøker, reise og opphold i forbindelse med studiet. Lederne kompetanseutvalg har plukket ut deltakerne og vi la vekt på en så bred sammensetning som mulig basert på alder, utdanning, ledererfaring, bransje og geografi.

Bruk av EV fond 2016:		
Region Midt Norge	kr 176.649	Mest uttak fra bransjer
Region Nord	kr 205.059	Olje, gass og rederier
Region Olje og Gass	kr 934.944	Ukjente bransjer
Region Samvirke	kr 44.490	Handel og service
Region Sør	kr 332.649	Offentlig sektor
Region Vest	kr 518.769	Barnehager
Region Øst	kr 637.408	Skipsverft
		Vekst og attføring

Medlemsfordeler

I perioden fikk vi på plass reiseavtale med Norwegian, leiebil med Hertz og Sixt bilutleie, Farris Bad og gratis E-bøker på nett – Bookboon.

Landsmøtet 2016

Kurs- og kompetanseavdelingen har vært teknisk ansvarlig for landsmøtet med booking, planlegging, drift av intern landsmøtekomité i samarbeid med fagpolitisk avdelingen. Landsmøtet ble holdt på Clarion Hotell og Congress i Trondheim.

Kurs og konferanser i 2016

Komplett oversikt over alle kurs (sentrale og lokale) som er registrert i Proviso og gjennomført utleveres på forespørsel. Vi har hatt 98 kurs, konferanser, frokostmøter, avdelingskurs og styremøter (der kurs og kompetanse har bistått administrativt). Vi har hatt en god geografisk fordeling rundt i alle regionene. I tillegg har kurs og kompetanse bistått i forbindelse med regionutvalgsmøter, regionmøter og regionsamlinger. Vi har hatt ca 2.350 deltakere på kurs- og kompetansetiltak i 2016.

Susanne Slaatsveen
Avdelingsleder
Kurs-/kompetanseavdelingen

Karin Elena Backer
Konsulent

Ledernes kompetanse- og serviceutvalg

Årets kompetanseutvalg har bestått av:

Region Nord	Anita Leirvik
Region Midt	Knut Lyngstad
Region Vest	Paivi Tervonen
Region Olje og gass	Geir Egil Skrunes
Region Sør	Gro Walmestad
Region Øst	Lotte Alvik Nilsen
Region Samvirke	Ann Marit Sletnes

Utvalget hadde følgende møter: 7. april, 27. mai og 11.-12. august 2016.

Utvalget har hatt følgende saker på dagsorden:

- Presentasjon av utvalgets medlemmer og gjennomgang av mandat.
- Presentasjon av kurs- og kompetanseavdelingen og hva vi har fått på plass til nå og hva er våre tanker fremover.
- Ledernes kurs- og konferansevirksomhet
- Budsjett 2016 og tanker om 2017-budsjett.
- Nytenkning og videreutvikling – ideer om fremtiden.
- Tillitsvalgtskoleringen – modulkurs og videregående kurs.
- Etter- og videreutdanningsfondet – nye regler,
- Høyskoleutdanningen – vårt nye tilbud om utdanning innen norsk ledelse, fremdrift, kick-off og opptak på høyskolen.
- Prinsippdebatter, hva skal vi dekke av utgifter i forbindelse med kurs og konferanser i fremtiden
- EV-fondet – forbundsstyrets vedtak og søknader som behandles pr 1. juni 2016 – omfang og lokale EV/OU-midler til avdelingene.

Det har vært et godt utvalg som har jobbet målrettet som et todelt utvalg – administrativt og politisk. Utvalget har forberedt notater og debatter til forbundsstyret og kommet med forslag til vedtak.

Susanne Slaatsveen
Avdelingsleder
kurs- og kompetanseavdelingen

Markedsavdelingen

Markedsavdelingen kom på plass med Anette Light den 1. september 2016, og har ansvaret for brosjyre-materiale og profilering av forbundet.

Det ble mye reiseaktivitet ut 2016, med tilstedeværelse på fem regionmøter, samt landsmøtet. I tillegg var avdelingen tilstede på avdelingsmøter, blant annet i Bergen, Stavanger og Haugesund.

Brosjyrer og trykksaker

Avdelingen signerte en avtale med OXP Trykkeri i Oslo på levering av brosjyrer og annet trykkmateriale.

Vi fikk på plass nye brosjyrer som går på tvers av bransjer og regioner. Brosjyren ble utarbeidet sammen med RedInk, og distribuert ut til alle regionene. I tillegg ble visittkortene oppdatert, og det ble laget nye messevegger, stand-bord og roll-ups til alle regionene.

Profilering

Det ble gjort avtaler med to profileringsleverandører; Gosh! i Stavanger og Profilbureauet i Oslo. Siden budsjettet på dette hovedsakelig blir overført fra de respektive regionene til markedsavdelingen i 2017, vil dette sørge for «en rød tråd» gjennom alt vi gjør, og gi oss de beste prisene fordi vi kan bestille større kvanta og distribuere til alle regionene.

Medlemsfordeler

Markedsavdelingen inngikk avtaler med DFDS, Fjordline og Tusenfryd på rabatter for Ledernes medlemmer, samt forbedret avtalen med Color Line for 2017.

Rekruttering

Det ble lansert ny rekrutteringskampanje på landsmøtet, hvor det skulle bli kåret én vinner blant de som rekrutterte og én blant de som lot seg rekruttere i perioden 11. november 2016 til 15. januar 2017. Premien var en ukes opphold på La Cenuela Beach i Spania sommeren 2017 (høysesong).

I tillegg ble det informert om at gavekort som vervepremie vil utgå i 2017, og vi vil få en helt ny kampanje som vil vare gjennom året.

Markedsavdelingen stiller seg bak målet om 20.000 medlemmer i 2020, men mener det er fullt mulig å oppnå langt bedre tall enn dette ved å inspirere og engasjere alle medlemmer til å verve ETT nytt medlem hver per år frem til 2020!

Velkomstgaver til nye medlemmer

Det har blitt bestilt reflekssekker som vil bli sendt til alle nye medlemmer ved innbetaling av første kontingent. Sekkene beregnes levert i løpet av mars/april 2017, da de er en spesialproduksjon for Lederne.

Lager og logistikk

Markedsavdelingen tegnet kontrakt med Flisa Lager for lagring av diverse produkter. Flisa vil også stå for logistikken med utsendelse av velkomstsekker til nye medlemmer.

Annet markedsrelatert

Anette Light sitter i forsikringsutvalget og vil se på om vi har den beste løsningen for Lederne fremover.

Hun sitter også i et utvalg som tar seg av ferieileighetene i Spania, og vil komme opp med nye markedsdeer for å få bedre utbytte av disse.

Markedsavdelingen vil sammen med alle rådgiverne og andre ansatte sørge for synlighet på alle arenaer fremover!

Anette Light
Markeds- og rekrutteringsansvarlig

Kommunikasjonsarbeidet

Avdelingen har ansvar for intern og ekstern kommunikasjon. Herunder mediekontakt, generelt PR-arbeid, magasinet Lederne, nyhetsmailer, sosiale medier, websidene samt overordnet profil.

Det ble nok et år med høy kommunikasjonsaktivitet. Avdelingen, som i 2016 bestod av undertegnede, Lene Ljødal (til 1. juni 2016), Håkon Holo Dagestad (fra 1. mai 2016) og Henriette Grønn (vikar i kommunikasjonsleders foreldrepermisjon) fikk nok et spesielt år preget av permisjon og sykemelding. Noen hovedområder:

Magasinet Lederne

Magasinet Lederne kom ut tre ganger i 2016, en nedtrapping fra fire utgaver på grunn av styrking av digitale kanaler. Det ble sendt ut i et opplag av 18.500 til medlemmer samt en del medier og samarbeidspartnere. Lederne ved undertegnede er ansvarlig redaktør. Redink er leverandør.

www.lederne.no

8. juni 2016 ble nettstedet nylansert. I det nye kommunikasjonslandskapet har stadig flere innovative merkevarer satset på digital distribusjon av innhold i egne kanaler. Lederne har nå utviklet sin digitale innholdsplattform, og de nye sidene har opplevd en sterk vekst i antallet besøkende på grunn av sin satsing på stoff som fanger et bredt publikum, ikke kun tillitsvalgte og medlemmer. Det skapes nå mer innhold på nettsidene som lokker interesserte inn i vårt univers. Derfra startes det så et markedsløp som skal vekke interessen for medlemskap i Lederne. Redink er leverandør.

Nyhetsmailer

Nyhetsmailer sendes ut regelmessig til alle med registrert mailadresse i medlemsregisteret. Fra 2016 har vi egne løp for medlemmer og interesserte lesere. Målet er å trigge interessen fra ikke-medlemmer til medlemskap.

Sosiale medier

Lederne har egne profiler på

- Twitter (<http://twitter.com/Lederne>),

- Facebook (www.facebook.com/Lederne),
- LinkedIn (www.linkedin.com/company/lederne),
- Instagram (www.instagram.com/lederne) og
- YouTube (www.youtube.com/LederneNorge).

Vi opplever god vekst i antall følgere på alle flater. I 2016 lanserte vi også www.facebook.com/spregodledelse for å spre det gode ledelsesstoffet som nå produseres for [lederne.no](http://www.lederne.no).

Mediedekning

Avdelingen har kontakt med journalister, utformer pressemeldinger og legger til rette for journalister inn mot organisasjonen. I forhold til vår størrelse får vi godt gjennomslag i mediene og mer enn konkurrerende organisasjoner. Markedsverdien av medieomtale kan vanskelig måles i kroner og øre, men den er utvilsomt høy og bidrar til økt synlighet, økt intern stolthet og økt relevans for bl.a. politikere. Alle presseklipp legges opp på www.lederne.no.

Norsk Ledelsesbarometer

Lederne har hvert år siden 2008 gjennomført Norsk Ledelsesbarometer for å kartlegge norske ledere og betrodd ansatte og ta pulsen på lederskap i Norge. Det er Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) som lager rapporter. På grunnlag av resultatene ble det sendt ut pressemeldinger, og debatten om "hard" HR har nådd langt inn i toneangivende miljøer. Se www.lederne.no/ledelsesbarometer.

Ledernes designmanual

Ledernes viktigste visuelle merkevarer er logoen og fargebruken. På www.lederne.no ligger hjelpemidler for tillitsvalgte, ansatte og samarbeidspartnere. Her ligger blant annet designmanual, versjoner av Ledernes logo, fargekoder, en verktøykasse for sosiale medier og maler for Word og PowerPoint. Alle brosjyrer og overenskomster kan lastes ned som pdf på www.lederne.no.

Mødrehjemmet Abrigo i Brasil

Ledernes kongress vedtok i 2010 at mødrehjemmet Abrigo utenfor Rio de Janeiro skulle være Ledernes samfunns- og samvittighetsprosjekt. Lederne har

.....

siden da gitt over én million kr. til Abrigo, og er den desidert største enkeltbidragsyteren. Én krone av den månedlige kontingenten til hvert yrkesaktive medlem går til mødrehjemmet. I tillegg har flere avdelinger og samarbeidspartnere gitt økonomiske gaver til mødrehjemmet. Gaver går uavkortet til Abrigo og kan settes inn på norsk konto 9750.06.25329. Lederne har tilgang på regnskap og revisjonsberetning for stiftelsen.

På www.lederne.no/abrigo ligger mer informasjon og en presentasjonsfilm om mødrehjemmet i landet der stadig flere norske bedrifter etablerer seg. Undertegnede er Ledernes koordinator for prosjektet.

Lederkonferansen FRONT

I 2016 ble konferansen arrangert i august, og som de to foregående årene ble konferansen arrangert sammen med NITO med over 400 deltakere. Forbundsstyret besluttet imidlertid å arrangere konferansen selv fra 2017 for å kunne i større grad rendyrke merkevaren og konferansen.

Blant innlederne i 2016 var Kristian Monsen Røkke, Elaine Eksvård, Henrik Syse, Jan-Ole Hesselberg, Børge Lund og Hege Skryseth. Konferansier var Kari Slaatsveen og Ingrid Bjørnov.

Avslutning

Det positive engasjementet og aktiviteten er stort i forbundet. En stor takk rettes til alle dyktige samarbeidspartnere internt og eksternt for god kommunikasjonsbistand i 2016.

Sverre Simen Hov
Kommunikasjonsleder

Storgata 25
0184 Oslo
Tlf: 22 54 51 50

E-post: lederne@lederne.no

For deg som står
gjennom stormen

Årsrapport 2016

